

T.C.
Ankara Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi
Jeoloji Mühendisliği Bölümü

JEM 220 OPTİK MİNERALOJİ DERSİ

Dr. Öğr. Üyesi Kıymet DENİZ

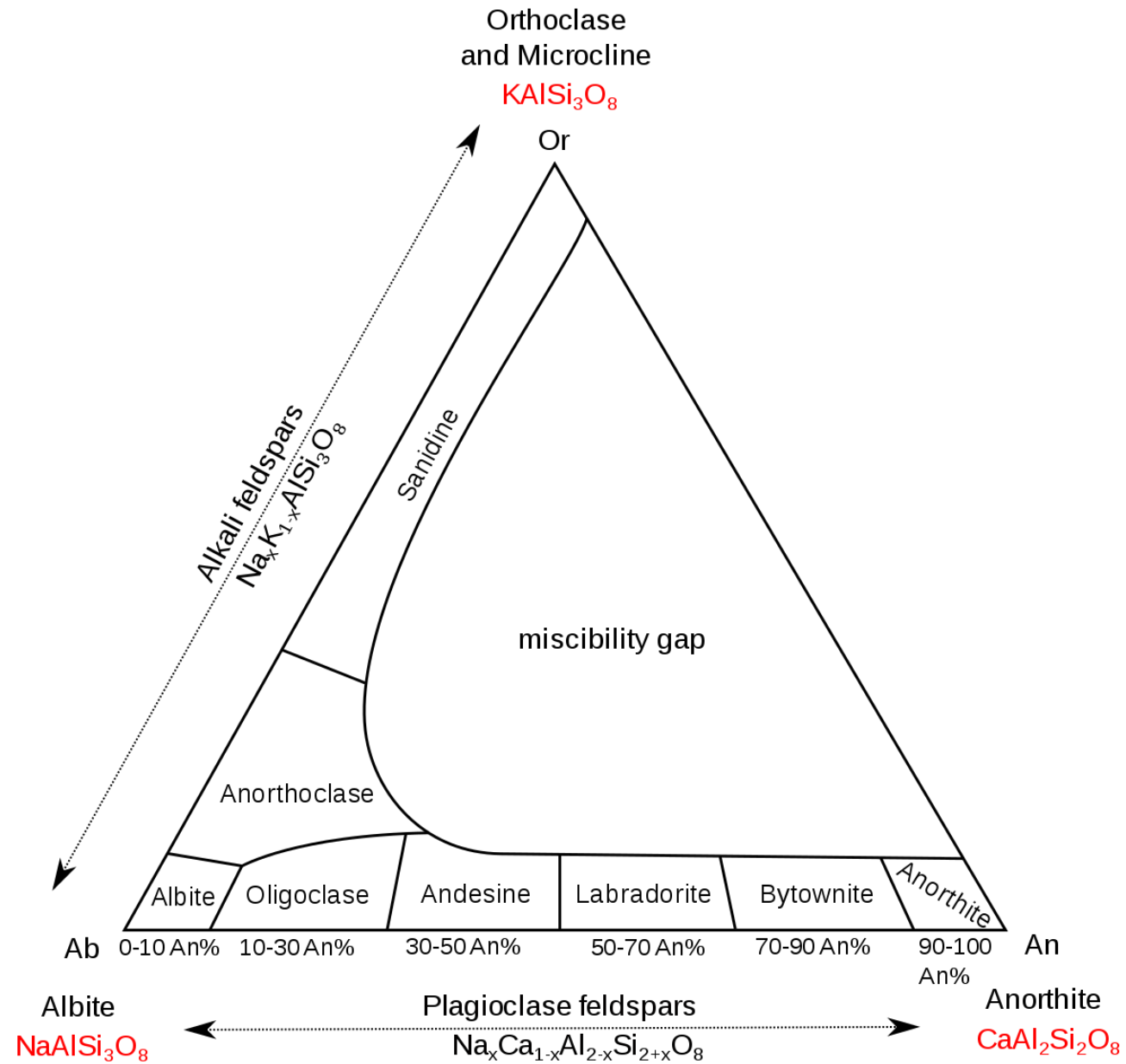
2020-2021 Bahar Dönemi

Bu ders notlarının hazırlanmasında Erkan (2007), McKenzie ve Guilford (1980), McKenzie vd. (1982), Mefail Yenyol'un sunumlarından ve Mineraloji kitabından ve Kadioğlu ve Karakaş'ın ders notlarından yararlanılmıştır.

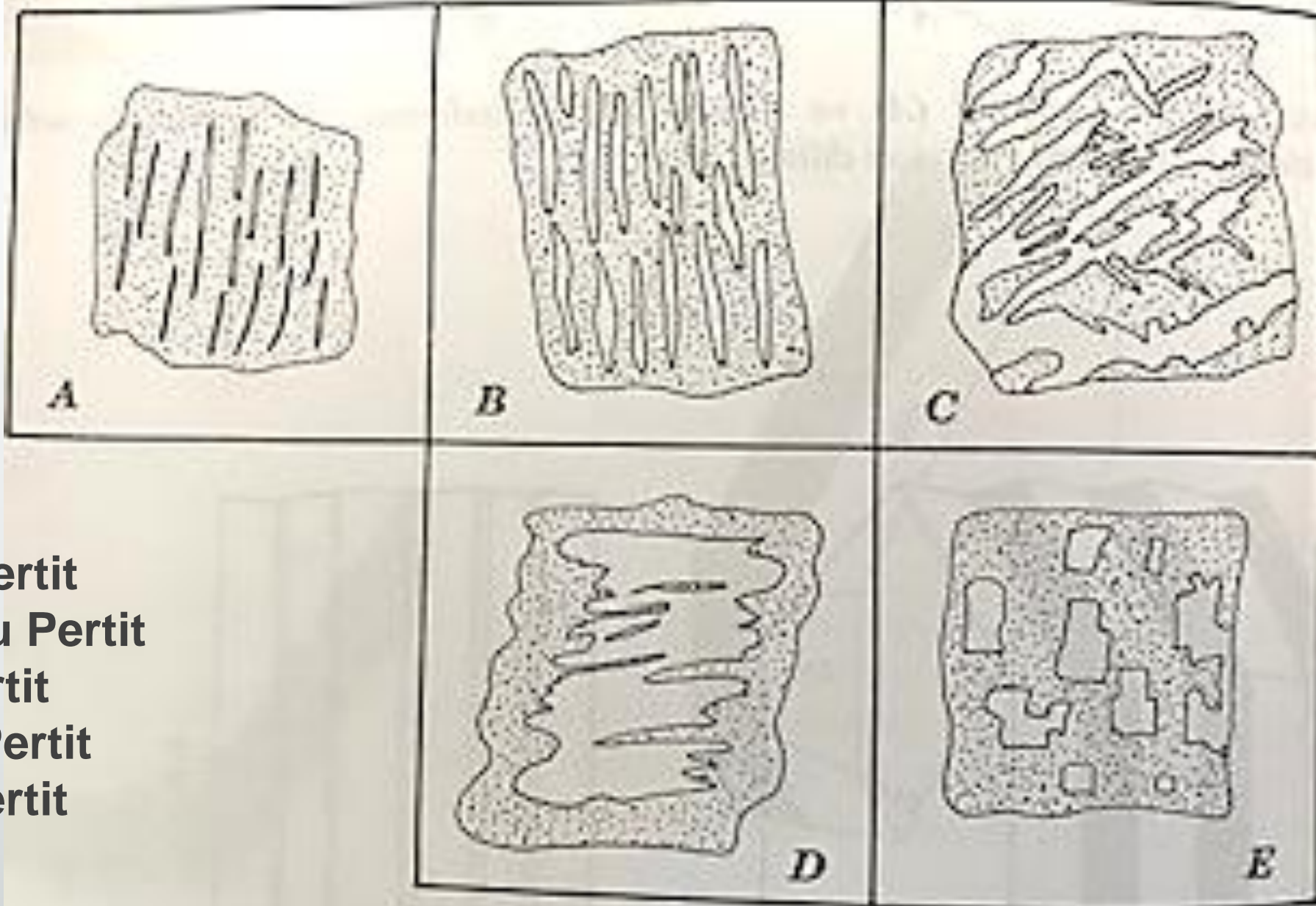
2020-2021 BAHAR DÖNEMİ PROGRAMI

Hafta	Tarih	Konu
1	22/02/2021	Genel Ders Tanıtımı, Dersin Amacı ve İnce Kesit Yapımı
2	01/03/2021	Genel Bilgiler, Işık, Yansıma, Kırılma, Kırılma İndisi, Polarize Işık, Mikroskop tanımı, Polarizan Mikroskop ve özellikleri, Mikroskop Kullanımı, Minerallerin Optik Özellikleri Opak, İzotropi, Anizotropi, Mineral, Kristal Şekli, Tane Biçimi
3	08/03/2021	Tek Nikolde belirlenen optik Özellikler, Dilinim, Renk, Pleokroizma, Optik engebe (Rölyef), Becke Çizgisi.
4	15/03/2021	Çift Nikolde belirlenen optik Özellikler, Sönme, Girişim rengi- Çift kırma, Uzanım, Yavaş ve hızlı ışınların titreşim yönlerinin belirlenmesi. Tek ve Çift Optik eksenli mineraller
5	22/03/2021	Tek optik eksenli minerallerin optik şekli ve işareti
6	29/03/2021	Çift optik eksenli minerallerin optik şekli ve işareti, Çift optik eksenli minerallerde 2V açısı ve genel tekrar.
7	05/04/2021	İzotrop minerallerin mikroskopta tayin edilmesi ve optik özellikleri, Granat Grubu, Florit, Sodalit Grubu (Nozeyan, Sodalit), Volkan Camı, Analsim, Lössit
8	12/04/2021	Vize Haftası
9	19/04/2021	Anizotrop minerallerin mikroskopta tayin edilmesi ve optik özellikleri, Kuvars, Nefelin, Kankrinit grubu, Alkali Feldispat grubu (Mikroklin Ortoklaz, Sanidin), Plajiyoklaz grubu, Michel-Levy Tablosu, Pseudolössit
10	26/04/2021	Mafik minerallerin mikroskopta tayin edilmesi ve optik özellikleri, Amfibol grubu, Piroksen grubu, olivin grubu
11	03/05/2021	Mafik minerallerin mikroskopta tayin edilmesi ve optik özellikleri, Mika grubu (Biyotit, Muskovit), Epidot grubu, Klorit, Kloritoyid, Talk, Serpantin grubu
12	10/05/2021	Metamorfik minerallerin mikroskopta tayin edilmesi ve optik özellikleri, Lavsonit, Disten (Kyanit), Sillimanit, Stavrolit, Andaluzit, Kordiyerit, Skapolit
13	17/05/2021	Aksesuar minerallerin mikroskopta tayin edilmesi ve optik özellikleri, Apatit, Turmalin, Zirkon, Titanit (Sfen), Ortit, Ruby (Yakut), Beril, Topaz
14	24/05/2021	Karbonat, sülfat, zeolit grubu minerallerin mikroskopta tayin edilmesi ve optik özellikleri, Kalsit, Dolomit, Aragonit, Barit, Sölestin, Zeolit Grubu GENEL TEKRAR

Feldispat Grubu Mineralleri

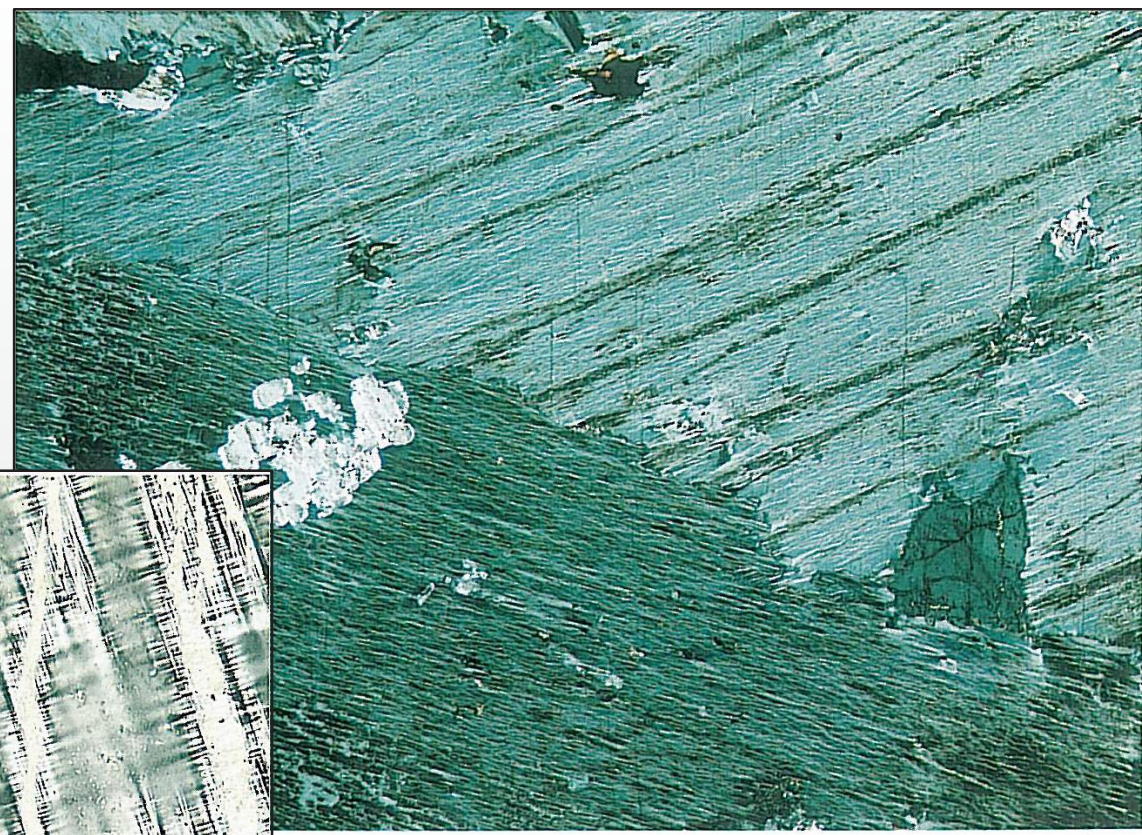
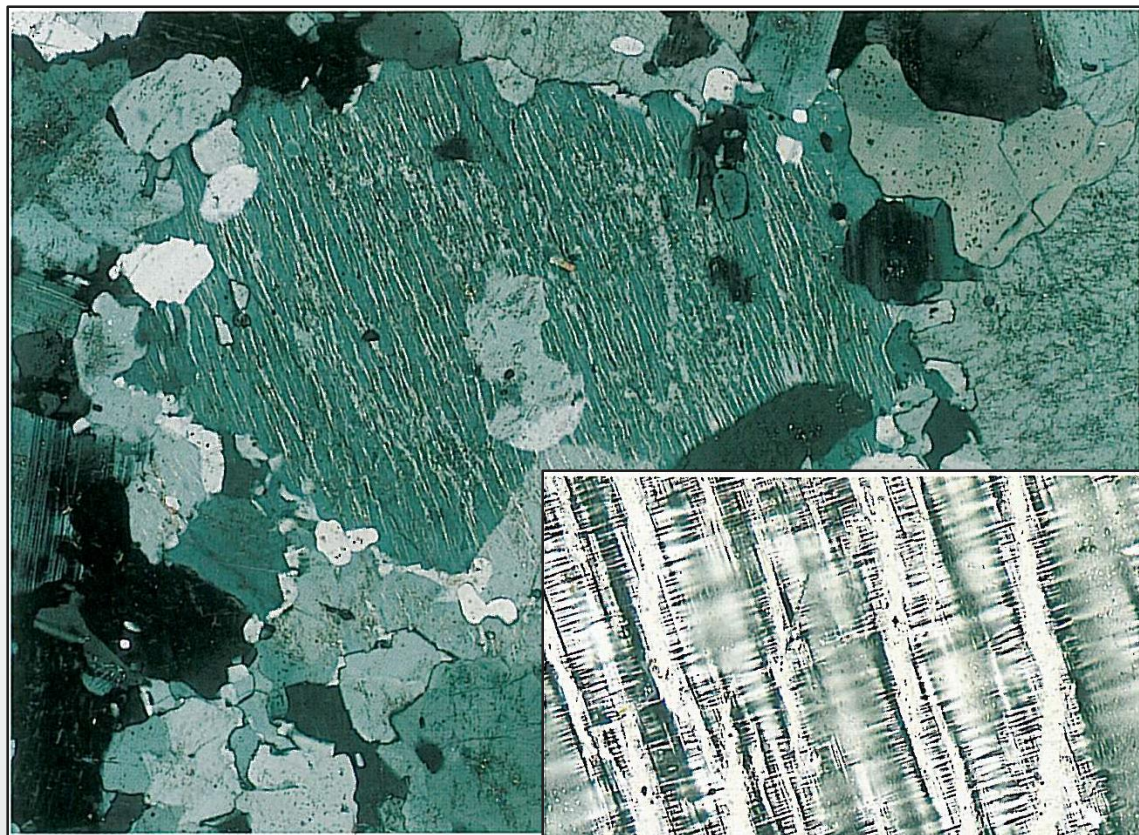

PERTİT

- A. İpliksi Pertit
- B. Çubuksu Pertit
- C. Şerit Pertit
- D. Damar Pertit
- E. Yama Pertit

PERTİT

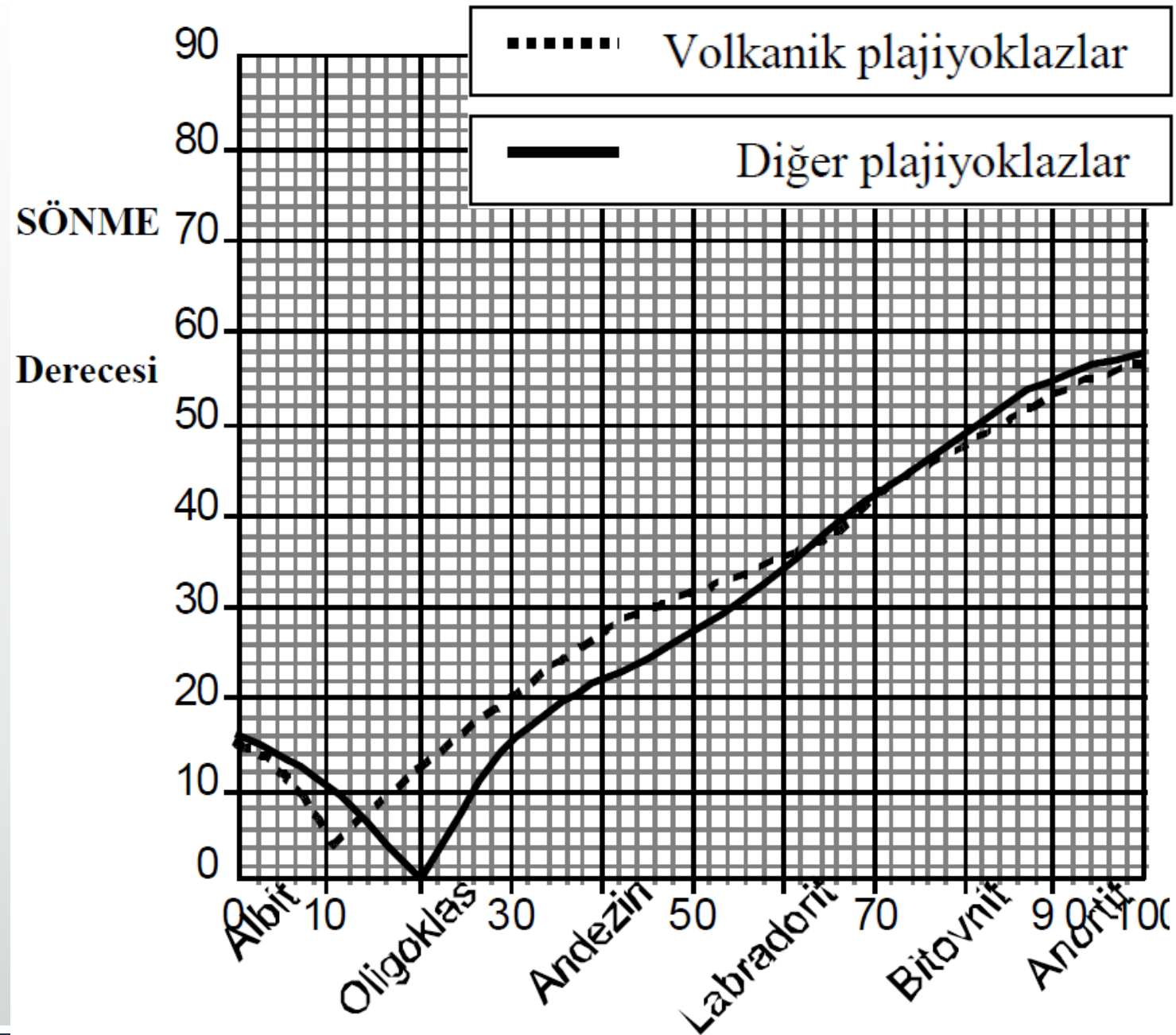
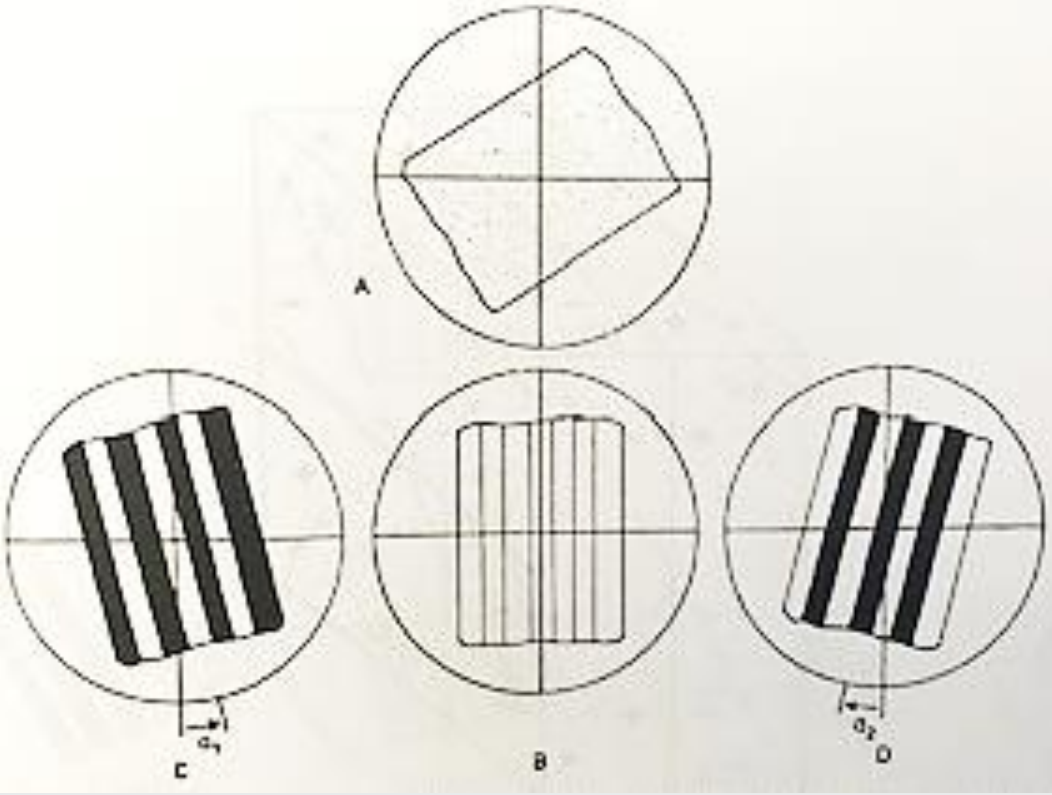
(McKenzie ve Guilford 1980)

ANTİPERTİT

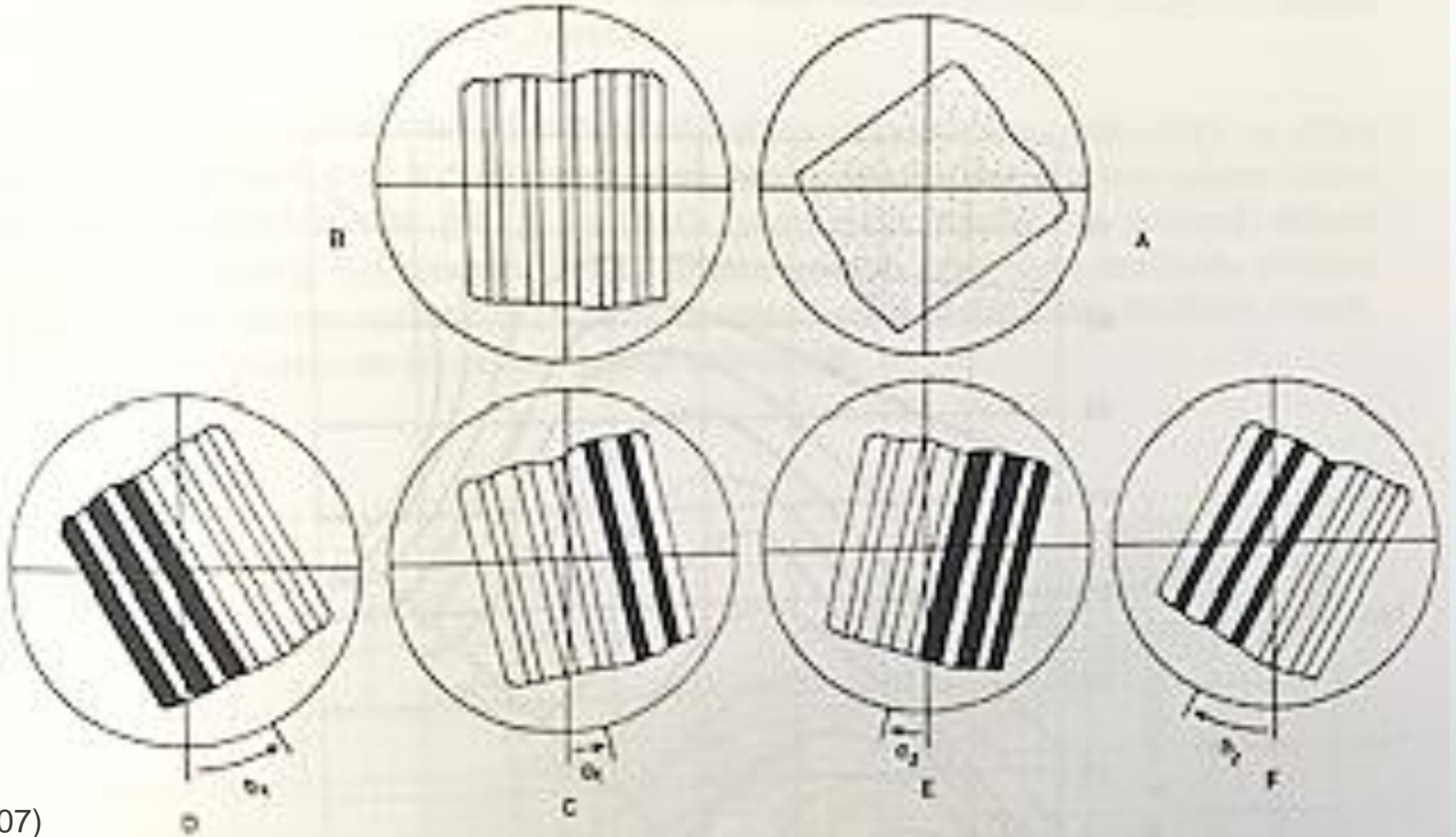
(McKenzie ve Guilford 1980)

FELDİSPATLAR GRUBU → ALBİT KANUNUNA GÖRE İKİZLENMİŞ PLAJİYOKLAZ MİNERALLERİNDE TÜR TAYİNİ

(Erkan 2007)

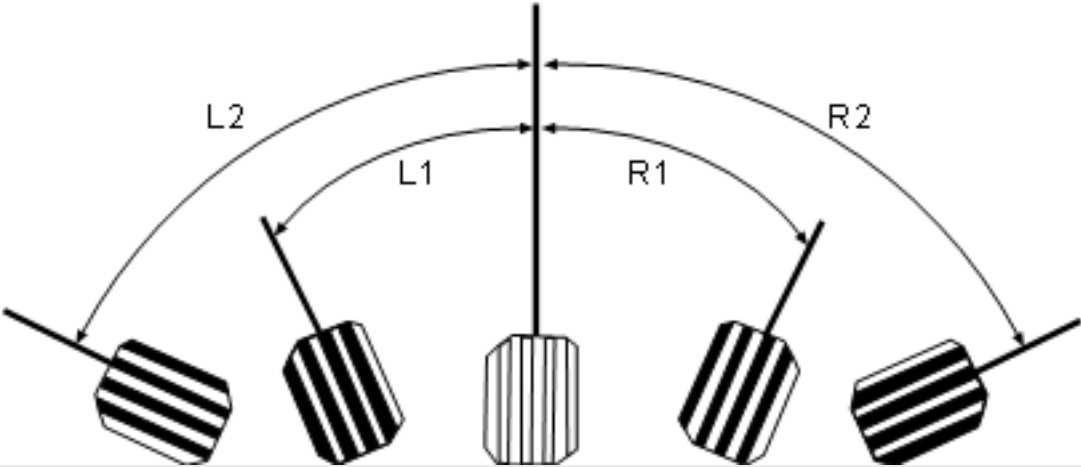
FELDİSPATLAR GRUBU → ALBİT-KARLSBAD KARMAŞIK İKİZLENMİŞ PLAJİYOKLAZ MİNERALLERİNDE TÜR TAYİNİ

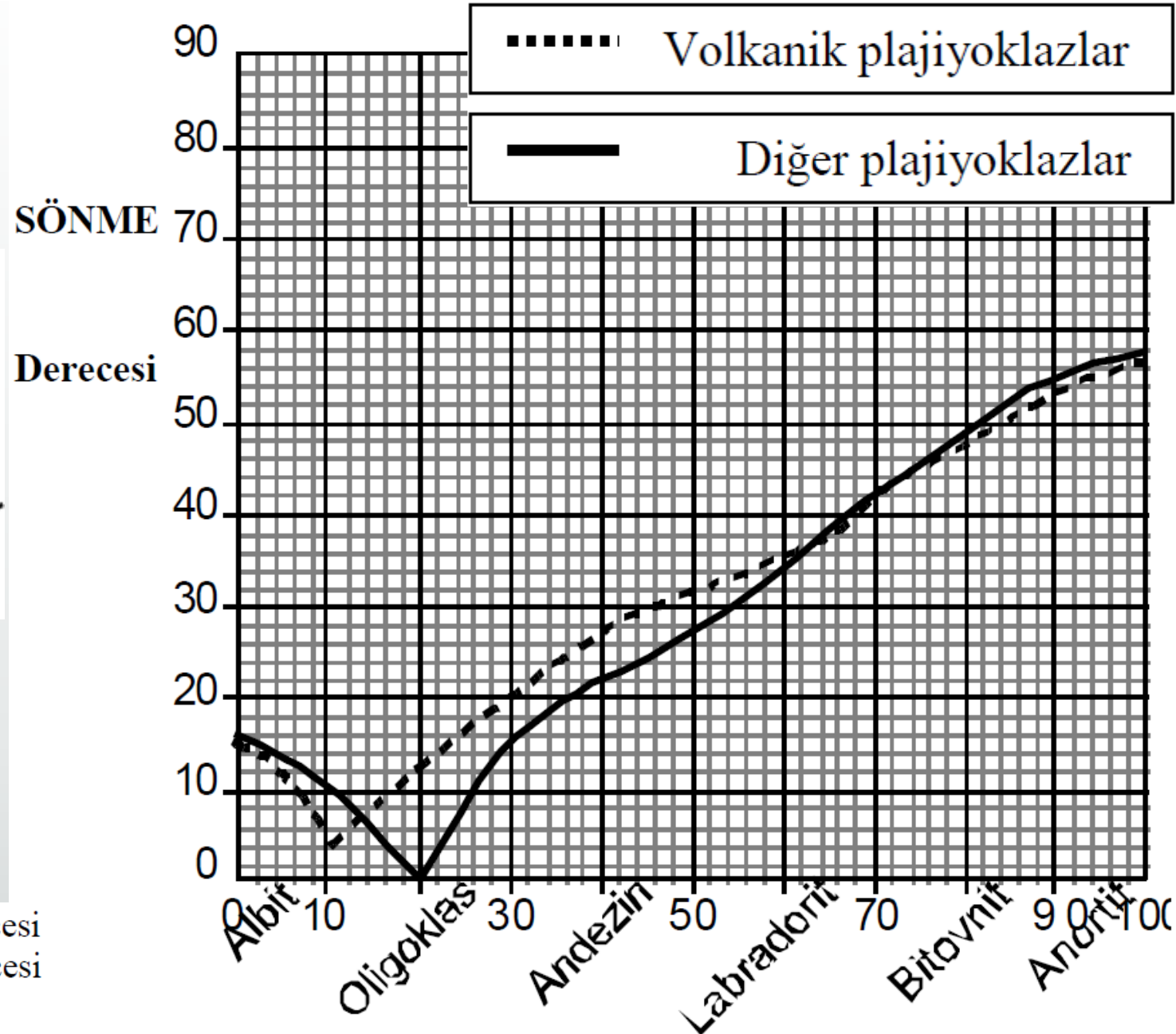
(Erkan 2007)

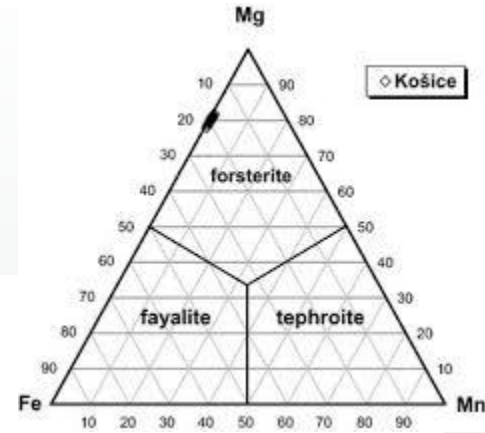
FELDİSPATLAR GRUBU → PLAJİYOKLAZ MİNERALLERİNDE TÜR TAYİNİ

R1: Plajiyoklazın Sağ yönündeki ikiz takımının sönme derecesi
L1: Plajiyoklazın Sol yönündeki ikiz takımının sönme derecesi
R2 ve L2 Plajiyoklazların ikinci sönmeleri

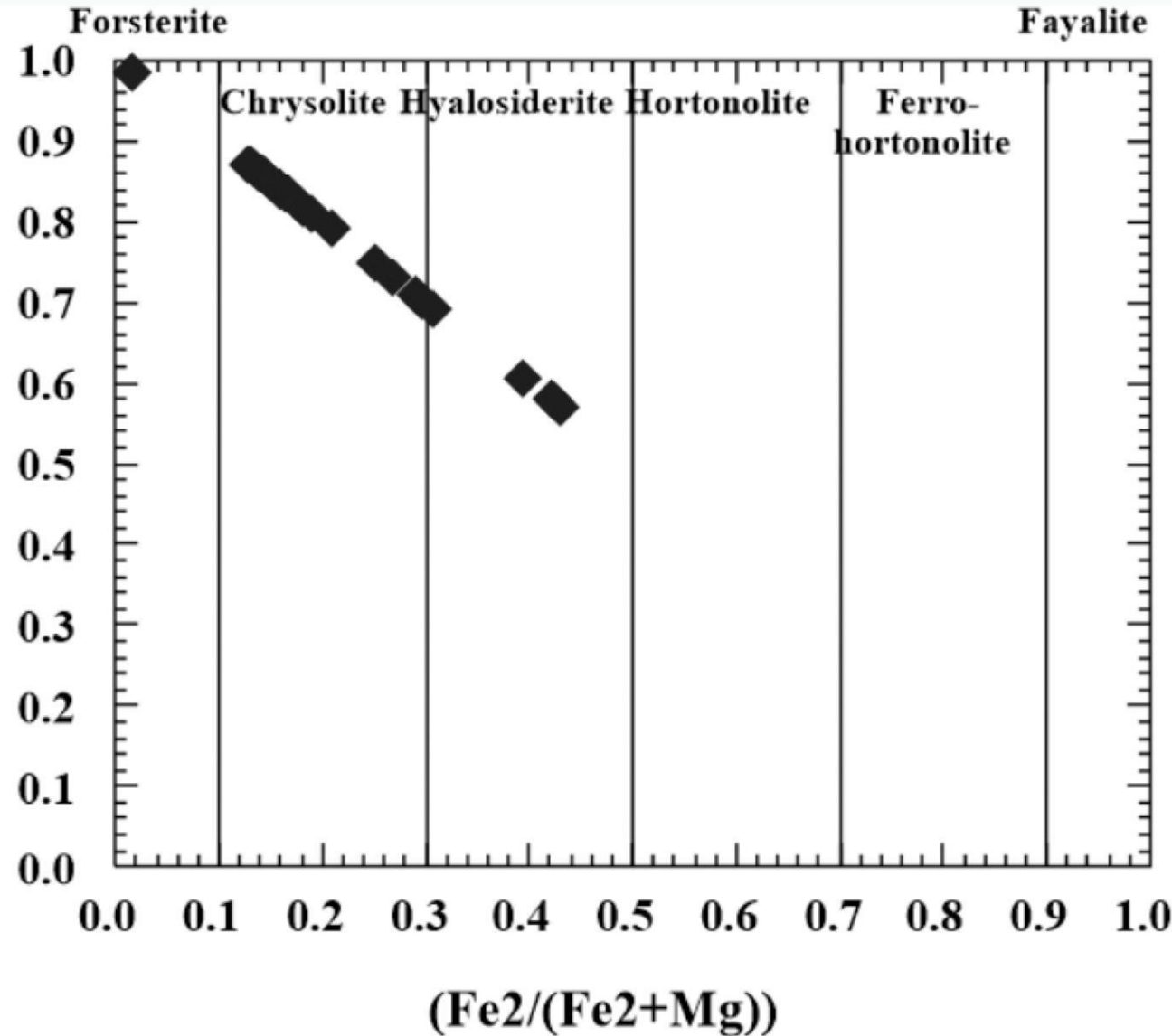
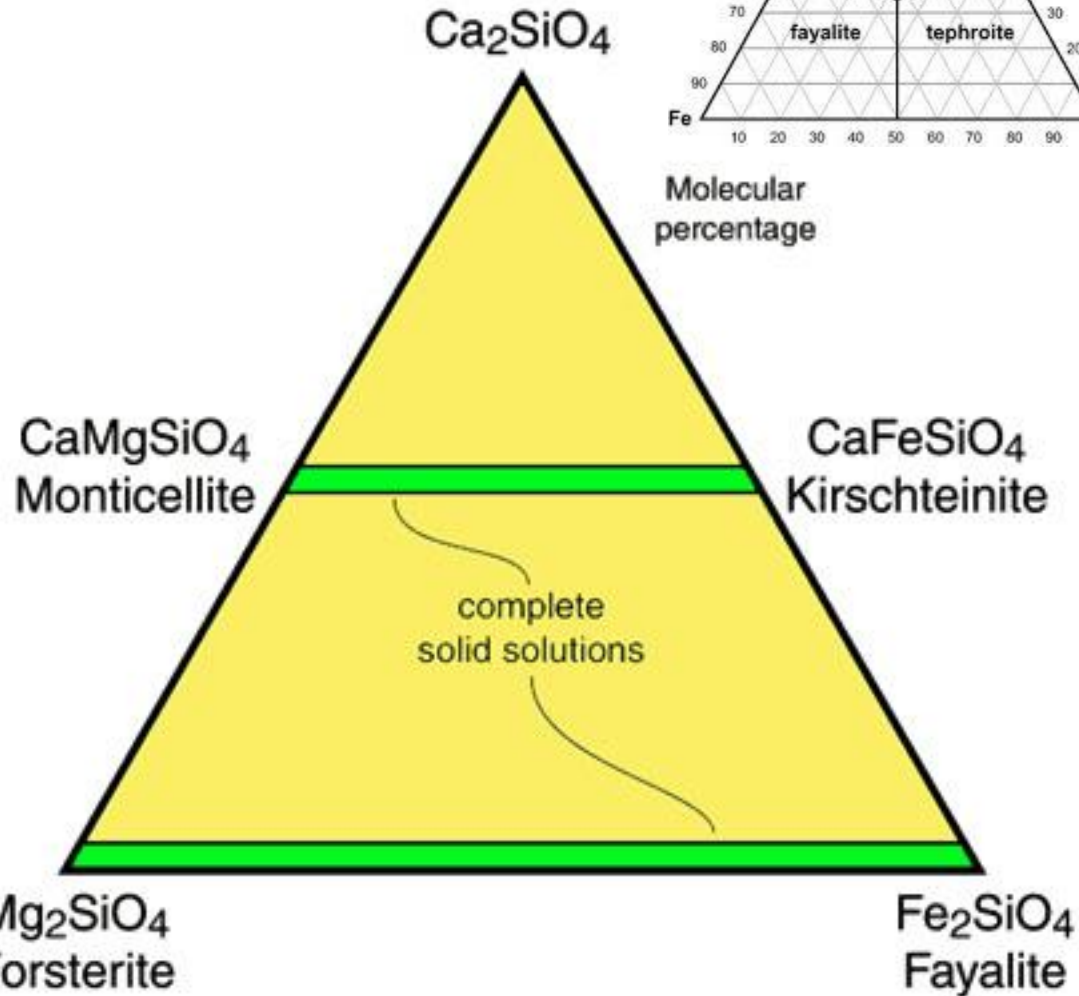

Olivin Grubu Mineralleri

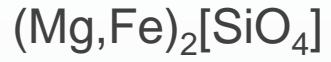

Molecular percentage

(Mg/(Fe+Mg))

Olivin Grubu Mineralleri

Forsterit

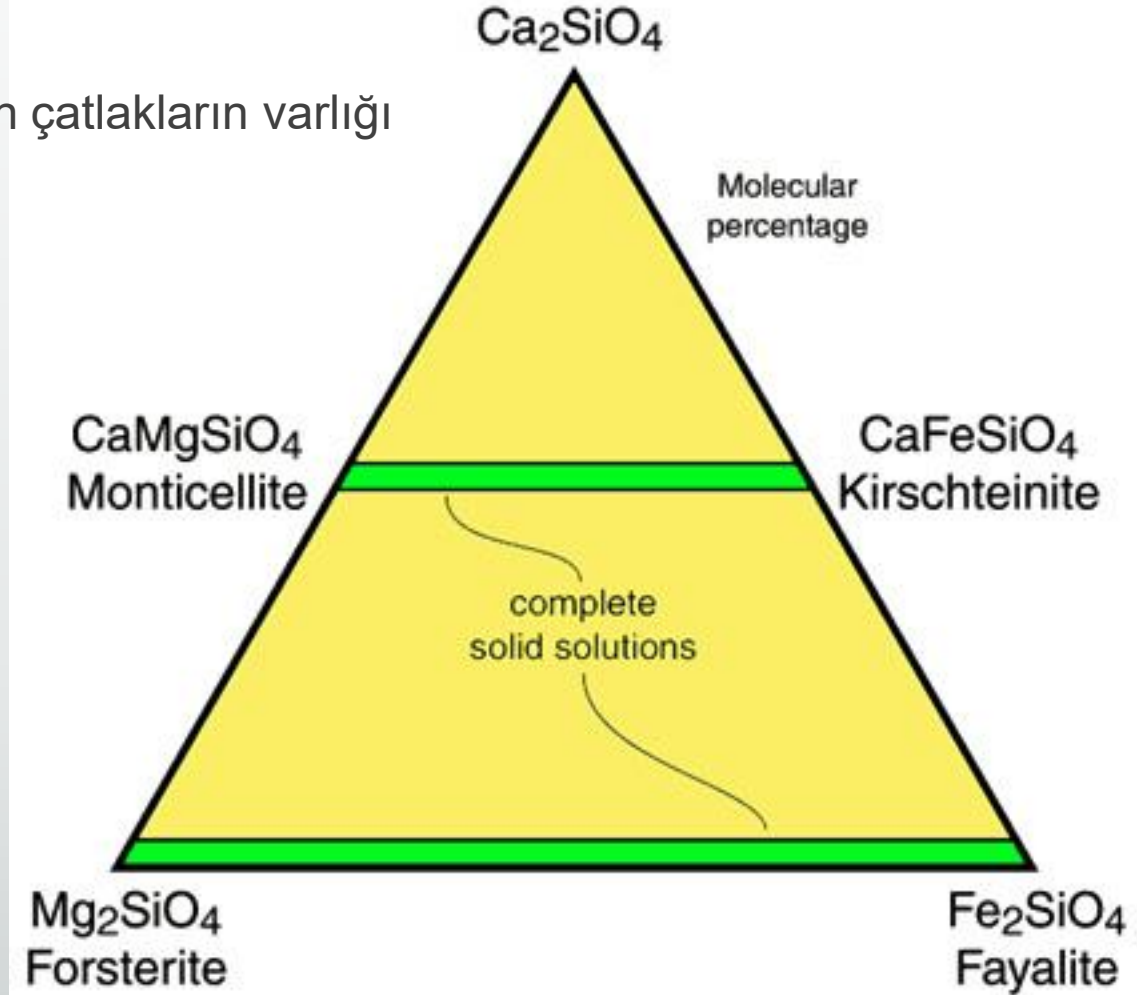
Fayalit

RENK: Renksiz. Fe bakımından zengin olanlarda oksidasyon sonucu yeşilimsi sarı renkli.

ŞEKİL: Levhamsı, özşekilli olanlarda 6 veya 8 köşeli kesit verirler.

DİLİNİM: 2 yönde gelişmiş kötü dilinim. Daha çok düzgün olmayan çatlakların varlığı gözlenir.

OPTİK ENGEBE: Yüksek-çok yüksektir.

Olivin Grubu Mineralleri

ÇİFT KIRMA: Kuvvetlidir. 2.dizinin üst sıralarındaki renkler.

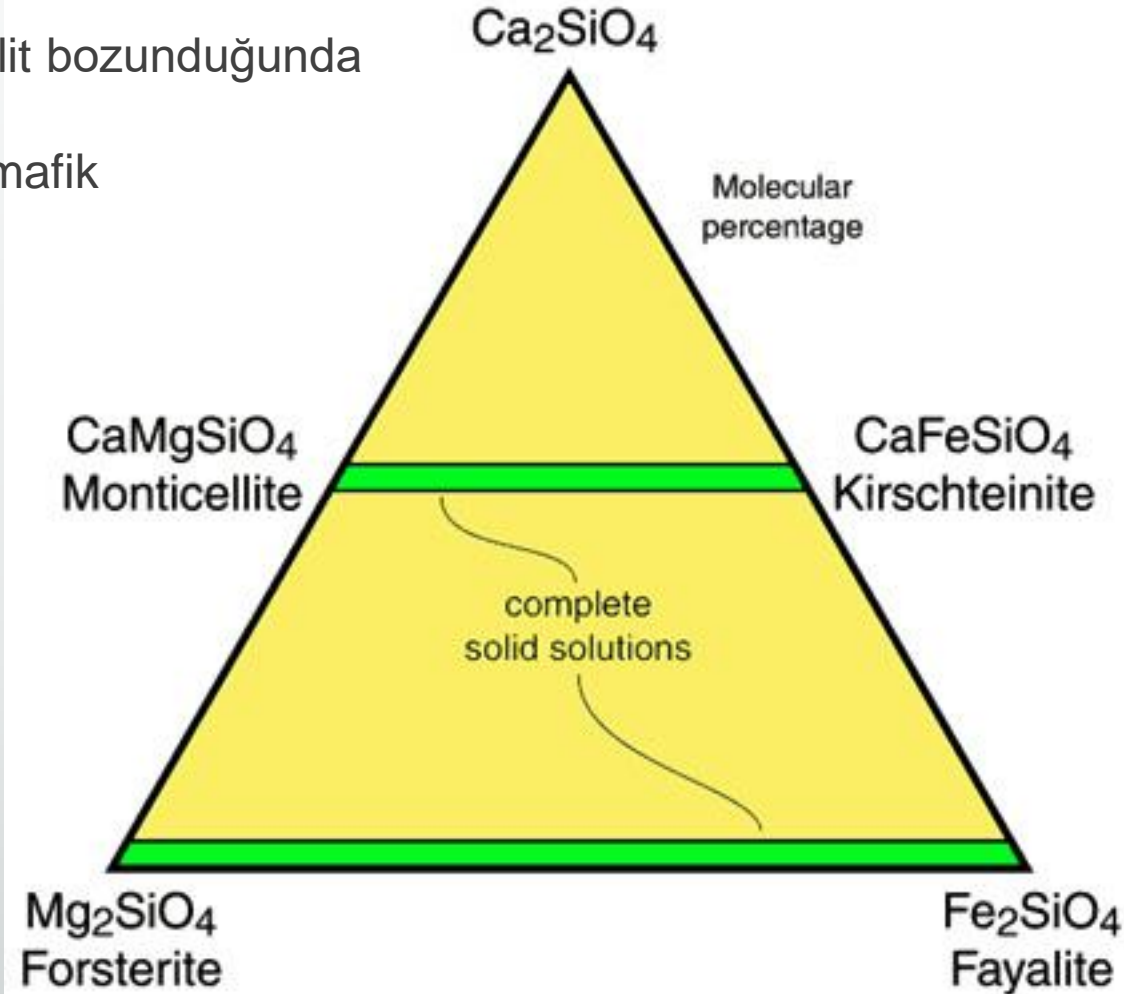
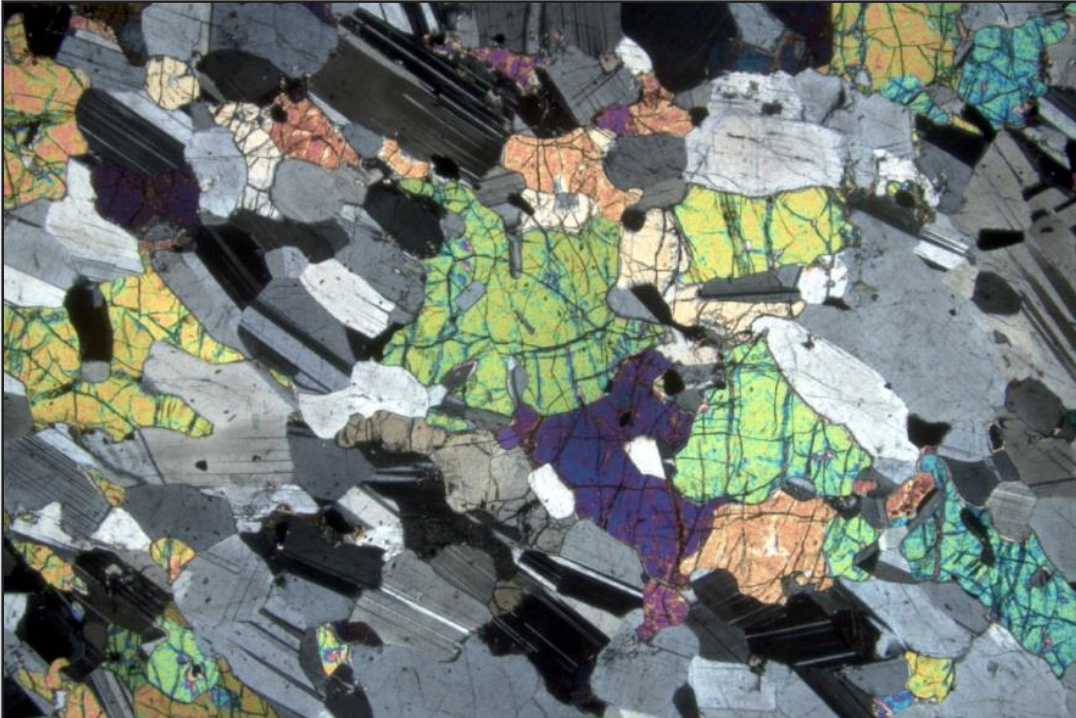
SÖNME: Paralel sönme görülür.

UZANIM: (+)

OPTİK ŞEKİL: Çift optik eksenli, forsteritte (+) diğer Fe bakımından zengin olivinlerde (-).

BOZUNMA: Forsterit bozunduğunda (Manyezit) (Mg silikat), Fayalit bozunduğunda (Siderit) %90'dan fazla olursa Dünit kayasını oluşturur.

BULUNUŞU: Magmadan ilk kristalleşen mineraldir. Mafik ve ultramafik kayaların bileşiminde bulunur.

Olivin Grubu Mineralleri

TEK NİKOL

RENK

Renksiz, Fe'ce zengin olanları Yeşilimsi Sarı

PLEOKROİZMA

Yok

DİLİNİM

Çok kötü gelişmiş genellikle iki yönde

ÇATLAK

Tipik düzensiz çatlaklar

IŞIK KIRMA İNDİSİ

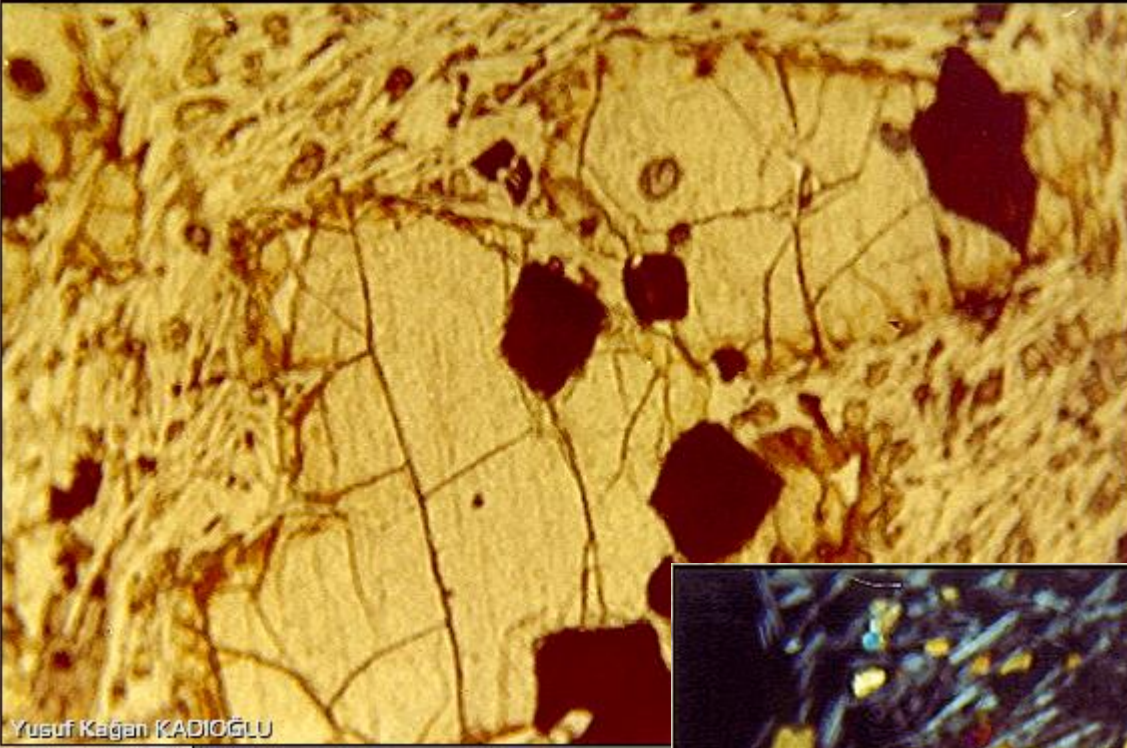
1.63 - 1.82

RÖLYEF

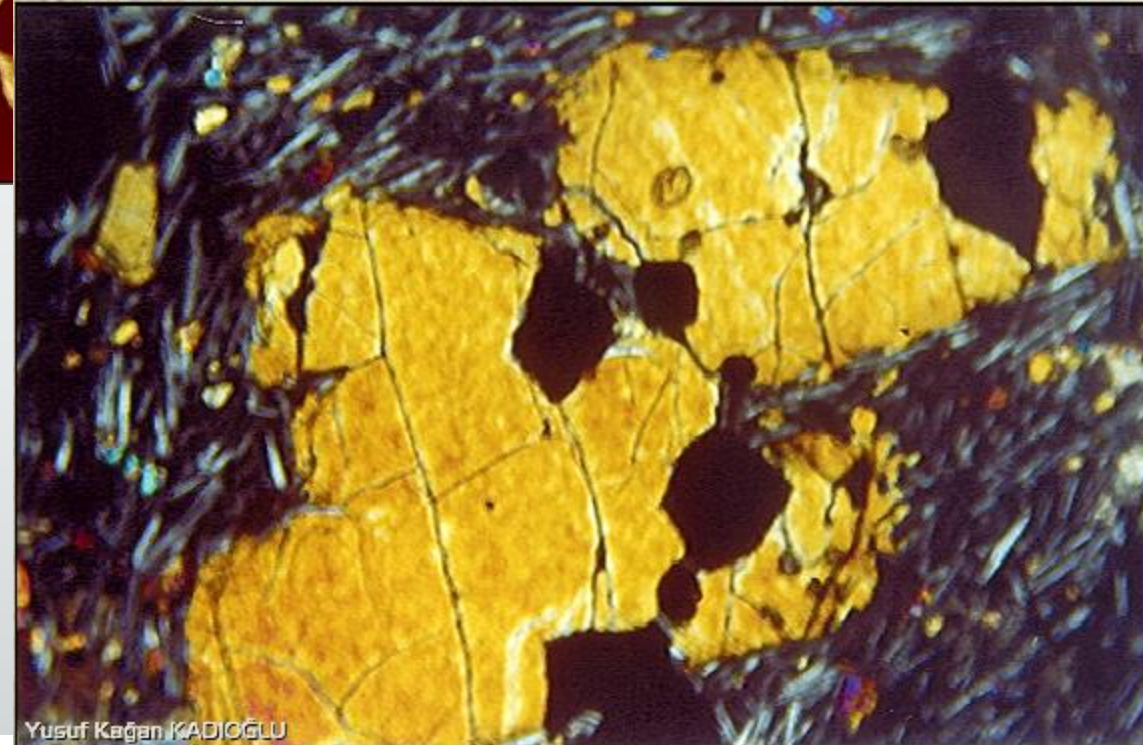
Yüksekten çok yükseğe kadar

KAPANIM

Nadiren. Opak Mineral

Yusuf Kağan KADIOĞLU

Yusuf Kağan KADIOĞLU

ÇİFT NİKOL

ÇİFT KIRMA

2. Dizi / Yüksek

SÖNME

Paralel

İKİZLENME

Nadiren

BOZUNMA

Serpantin, Klorit,
Opak mineral
İddinsitleşme

OPTİK ŞEKİL

Ortorombik (+ / -)

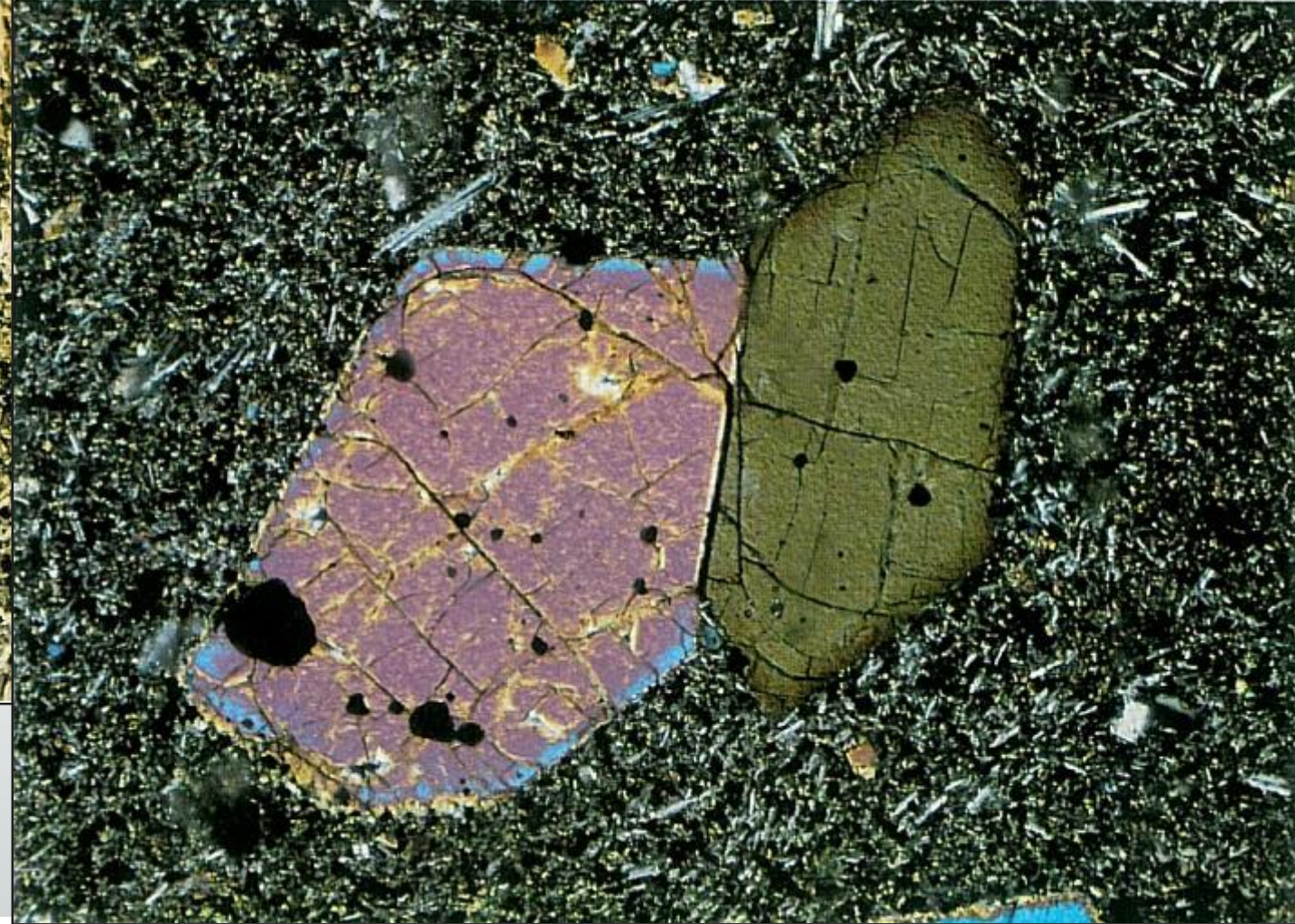
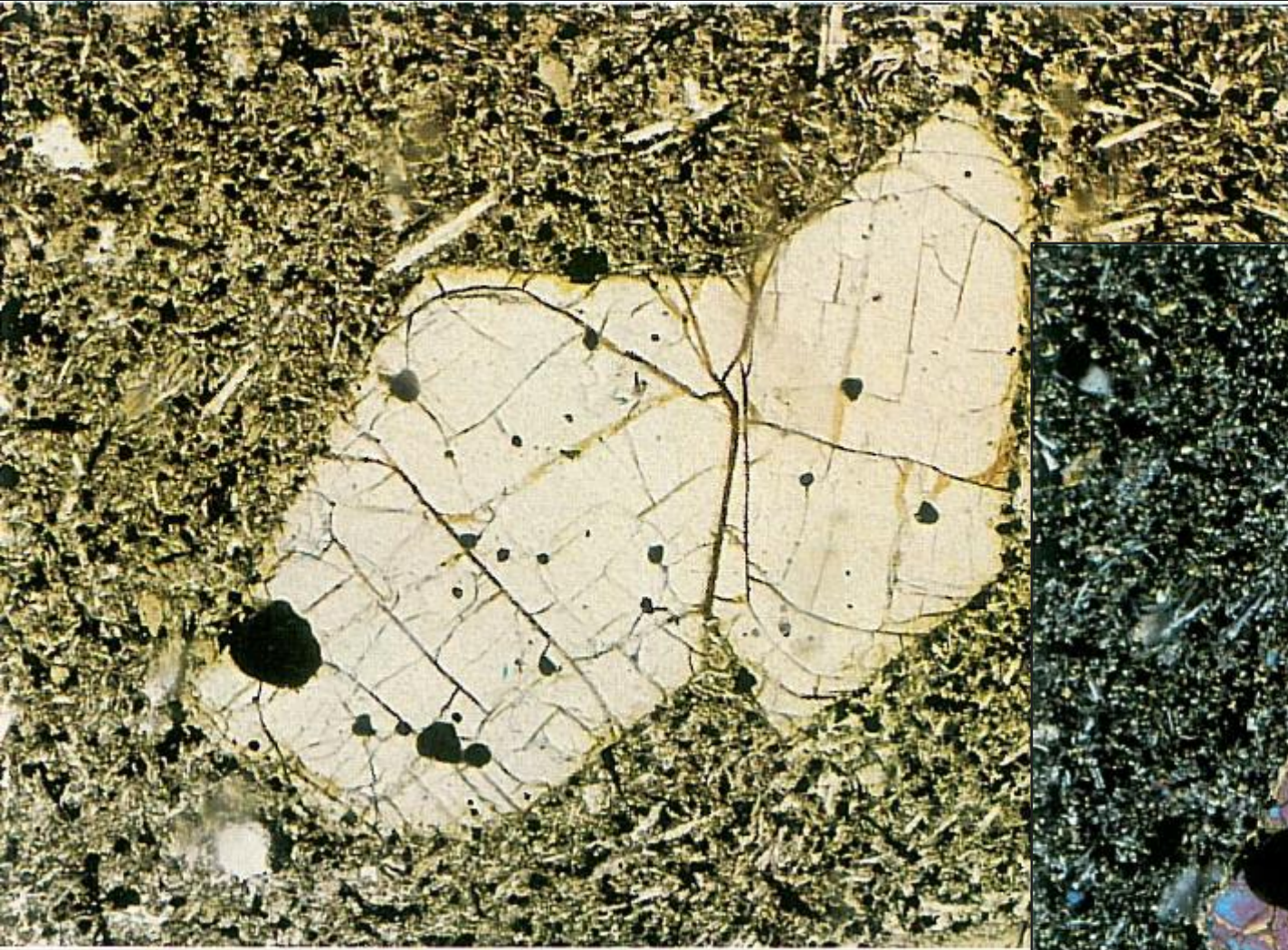
UZANIM İŞARETİ

(+)

BULUNUŞU

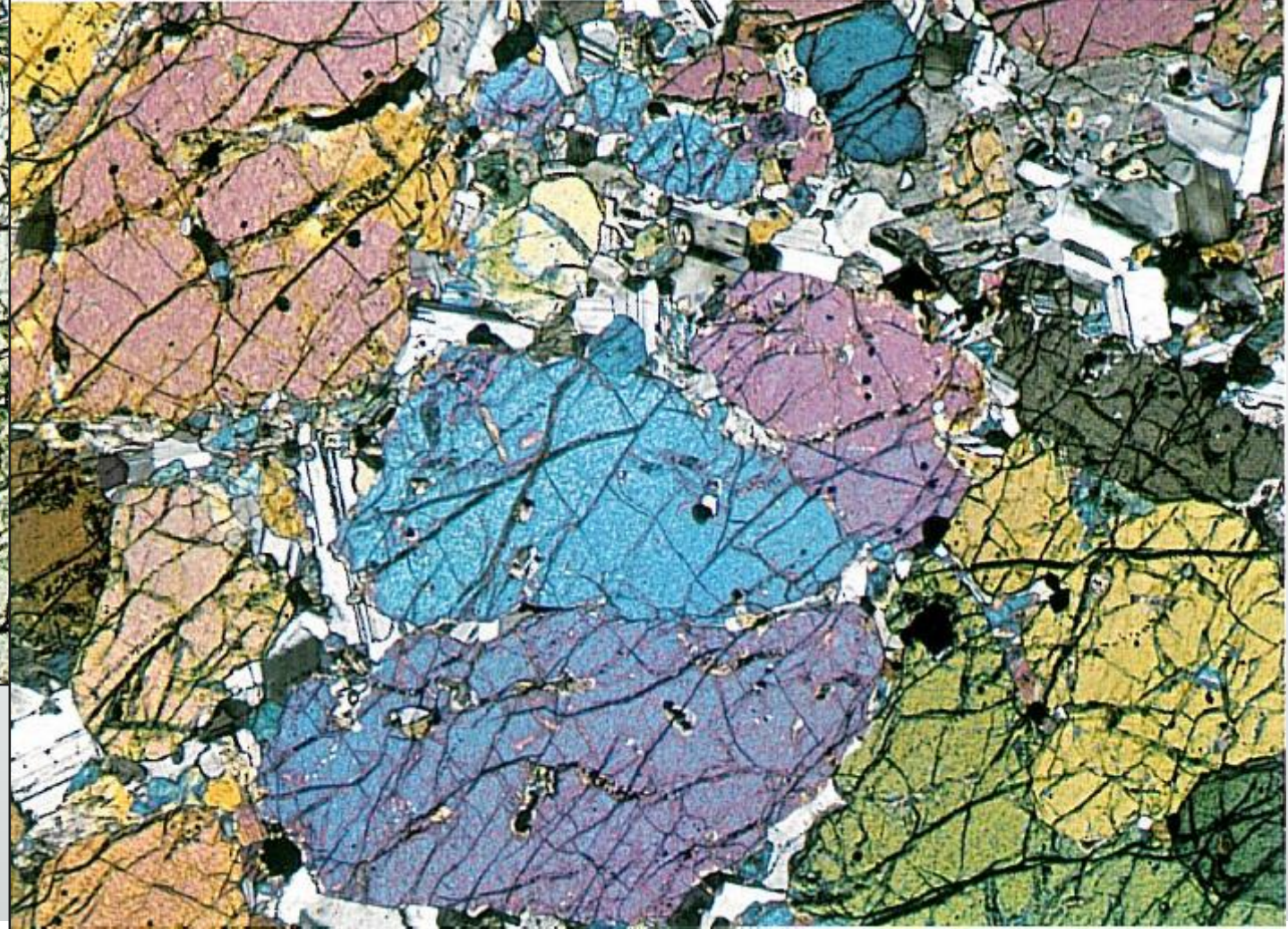
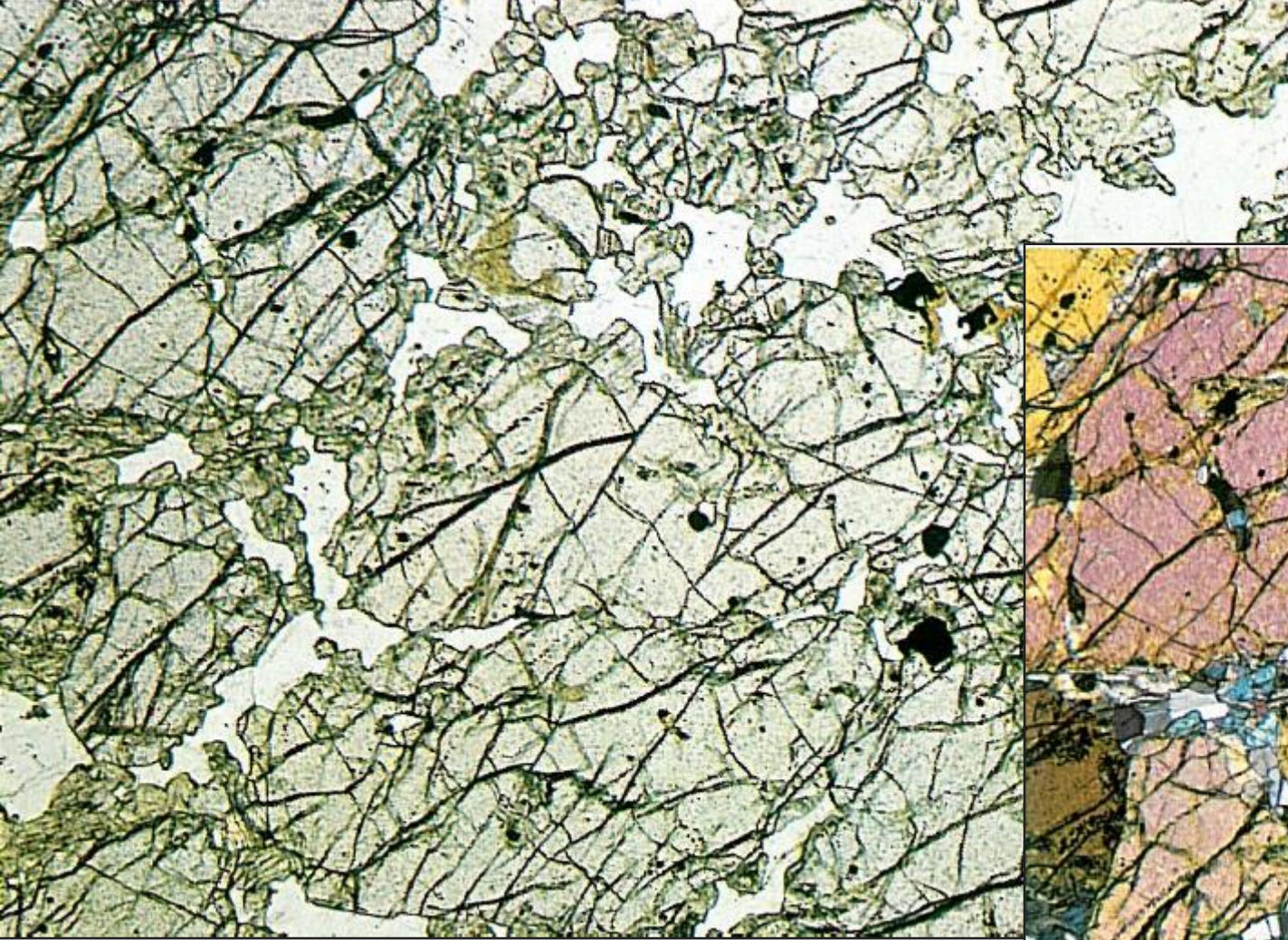
Mag. / Met. / Sed.

Olivin Grubu Mineralleri

(McKenzie ve Guilford 1980)

Olivin Grubu Mineralleri

(McKenzie ve Guilford 1980)

Piroksen Grubu Mineralleri

Ortopiroksenler (Paralel sönme)

Enstatit- Ortoferrosillit serisi

Klinopiroksenler (Eğik sönme)

Diyopsit serisi

Egirinojit serisi

Fassayit serisi

Klinoenstatit serisi

Kloromelanit

Ojit

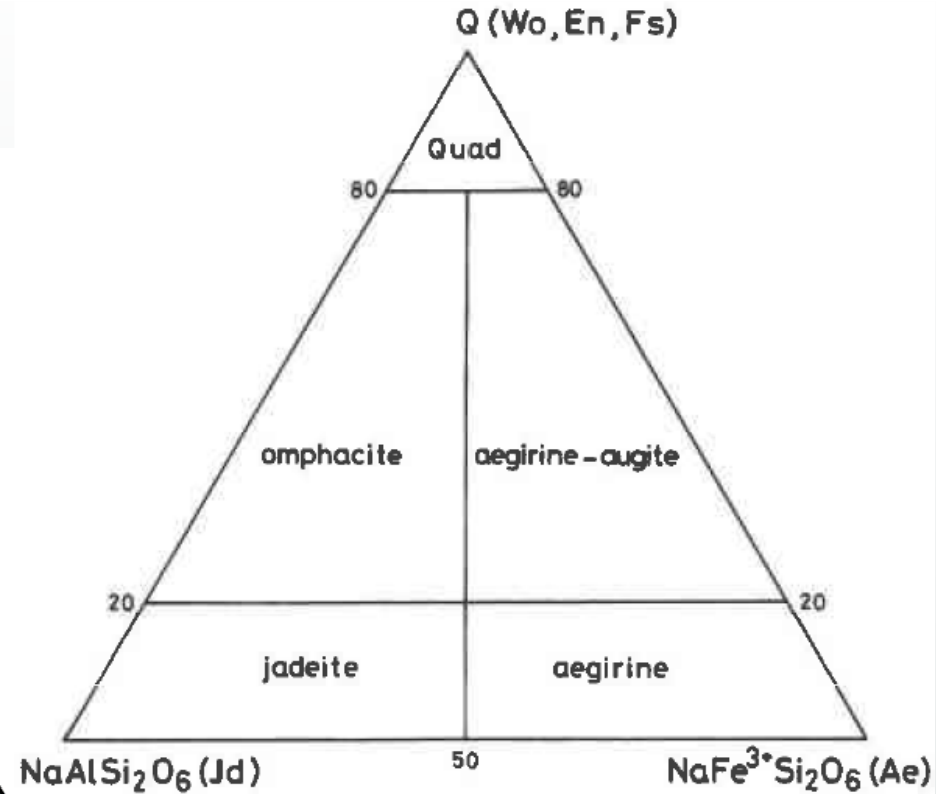
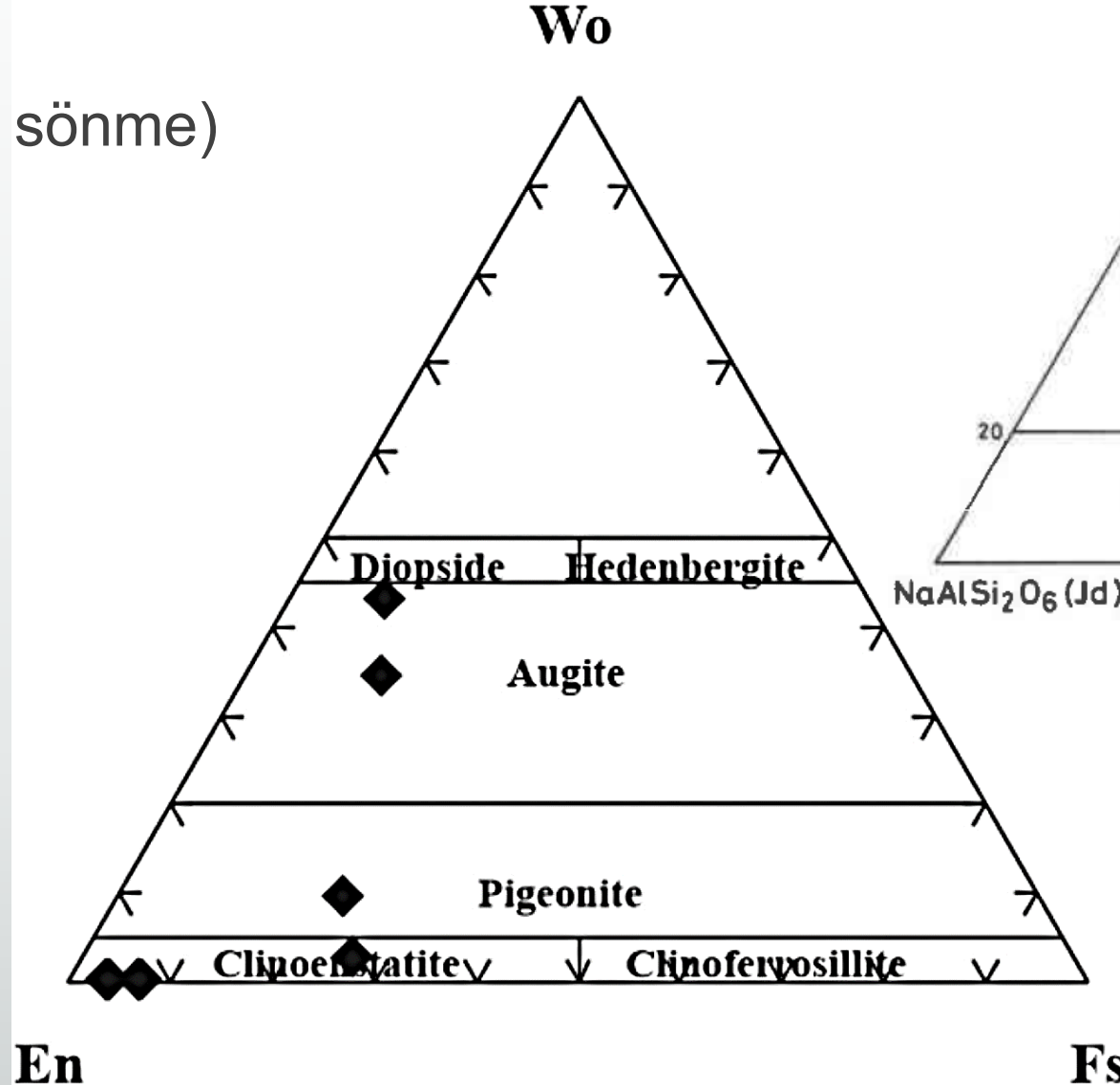
Omfazit

Pijeyonit

Titanojit

Spodumen

Yadeit

Piroksen Grubu Mineralleri

Accepted pyroxene mineral names and their chemical subdivisions

Mineral names	Composition as end member	Main composition as solid solution	Space group
A. Mg-Fe pyroxenes			
1. enstatite (En)	$Mg_2Si_2O_6$	}	<i>Pbca</i>
2. ferrosilite (Fs)	$Fe_2^{2+}Si_2O_6$		
3. clinoenstatite			
4. clinoferrosilite			
5. pigeonite			
		$(Mg,Fe)_2Si_2O_6$	<i>P2_1/c</i>
		$(Mg,Fe,Ca)_2Si_2O_6$	<i>P2_1/c</i>
B. Mn-Mg pyroxenes			
6. donpeacorite		$(Mn,Mg)MgSi_2O_6$	<i>Pbca</i>
7. kanoite (Ka)	$MnMgSi_2O_6$	$(Mn,Mg)MgSi_2O_6$	<i>P2_1/c</i>
C. Ca pyroxenes			
8. diopside (Di)	$CaMgSi_2O_6$	}	<i>C2/c</i>
9. hedenbergite (Hd)	$CaFe^{2+}Si_2O_6$		
10. augite			
11. johannsenite (Jo)	$CaMnSi_2O_6$	$(Ca,Mg,Fe)_2Si_2O_6$	<i>C2/c</i>
12. petedunnite (Pe)*	$CaZnSi_2O_6$		<i>C2/c</i>
13. esseneite (Es)**	$CaFe^{3+}AlSiO_6$		<i>C2/c</i>
D. Ca-Na pyroxenes			
14. omphacite		$(Ca,Na)(R^{2+},Al)Si_2O_6$	<i>C2/c, P2/n</i>
15. aegirine-augite		$(Ca,Na)(R^{2+},Fe^{3+})Si_2O_6$	<i>C2/c</i>
E. Na pyroxenes			
16. jadeite (Jd)	$NaAlSi_2O_6$	}	<i>C2/c</i>
17. aegirine (Ae)	$NaFe^{3+}Si_2O_6$		
18. kosmochlor (Ko)	$NaCr^{3+}Si_2O_6$		
19. jervisite (Je)†	$NaSc^{3+}Si_2O_6$		
		$Na(Al,Fe^{3+})Si_2O_6$	
F. Li pyroxene			
20. spodumene (Sp)	$LiAlSi_2O_6$		<i>C2/c</i>

Piroksen Grubu Mineralleri

TEK NİKOL

RENK

Renksiz, Bazen
Soluk Yeşil

PLEOKROİZMA

Yok

DİLİNİM

Çok iyi, Dilinimler
arasındaki açı $87^\circ - 93^\circ$

ÇATLAK

Bazen görülebilir

IŞIK KIRMA İNDİSİ

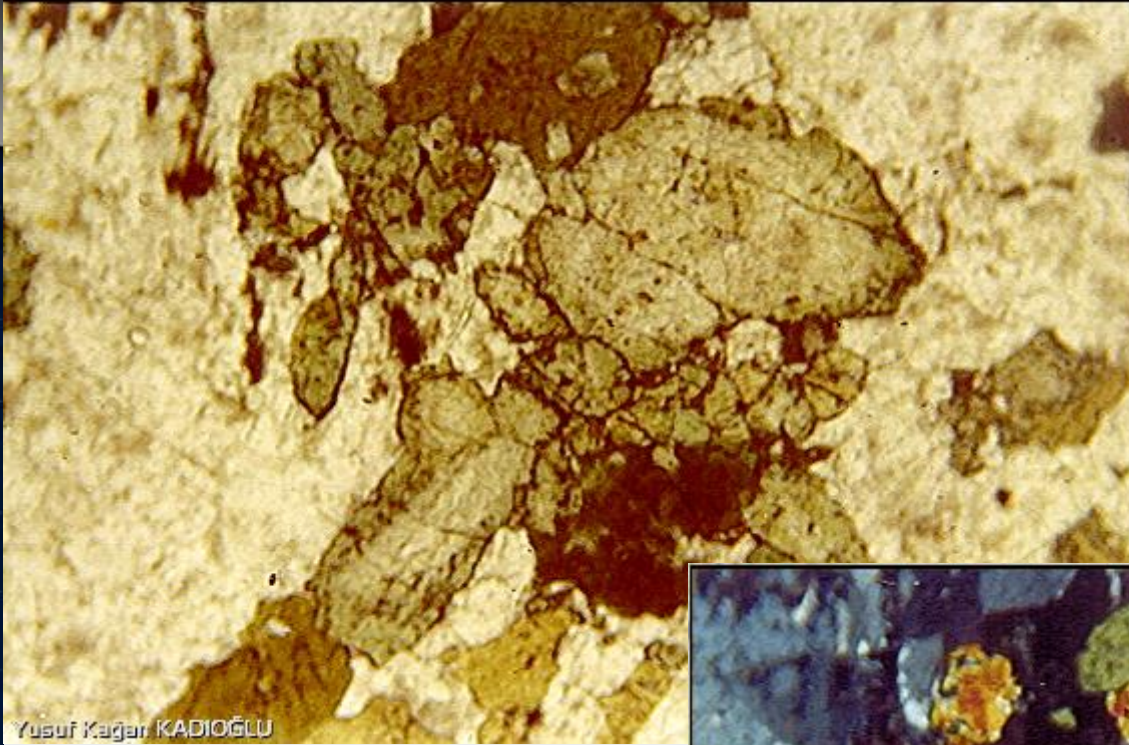
1.66 - 1.72

RÖLYEF

Yüksek

KAPANIM

İçerebilir, İlmenit,
Opak Mineral

Yusuf Kağan KADIOĞLU

PİROKSEN (OJİT)

ÇİFT NİKOL

ÇİFT KIRMA

2. Dizi son renkleri
Yüksek

SÖNME

Eğik $> 35^\circ$

İKİZLENME

Görülür

BOZUNMA

Serpantin, Klorit,
Opak Mineral

OPTİK ŞEKİL

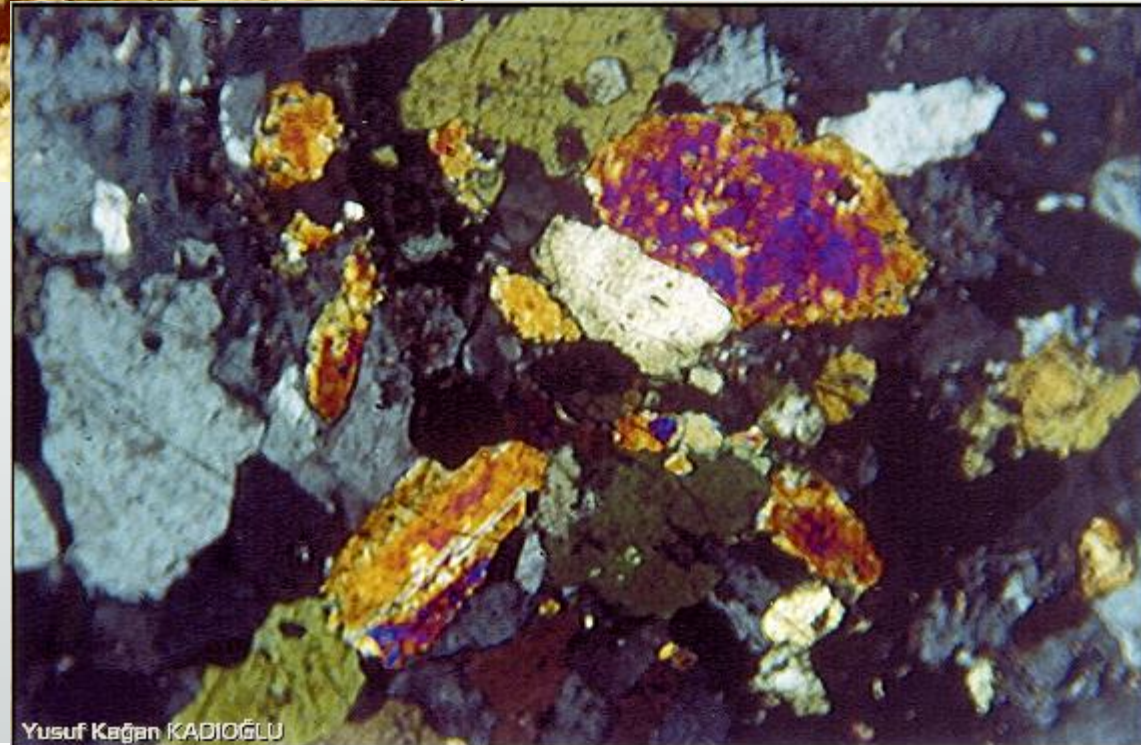
Monoklinik (+)

UZANIM İŞARETİ

(+) / (-)

BULUNUŞU

Met. / Sed.

Yusuf Kağan KADIOĞLU

PİROKSEN GRUBU → KLİNOPIROKSEN → DİYOPSİT

TEK NİKOL

RENK

Renksiz, Bazen
Soluk Yeşil

PLEOKROİZMA

Yok

DİLİNİM

Çok iyi, Dilinimler
arasındaki açı 87° - 93°

ÇATLAK

Bazen görülebilir

IŞIK KIRMA İNDİSİ

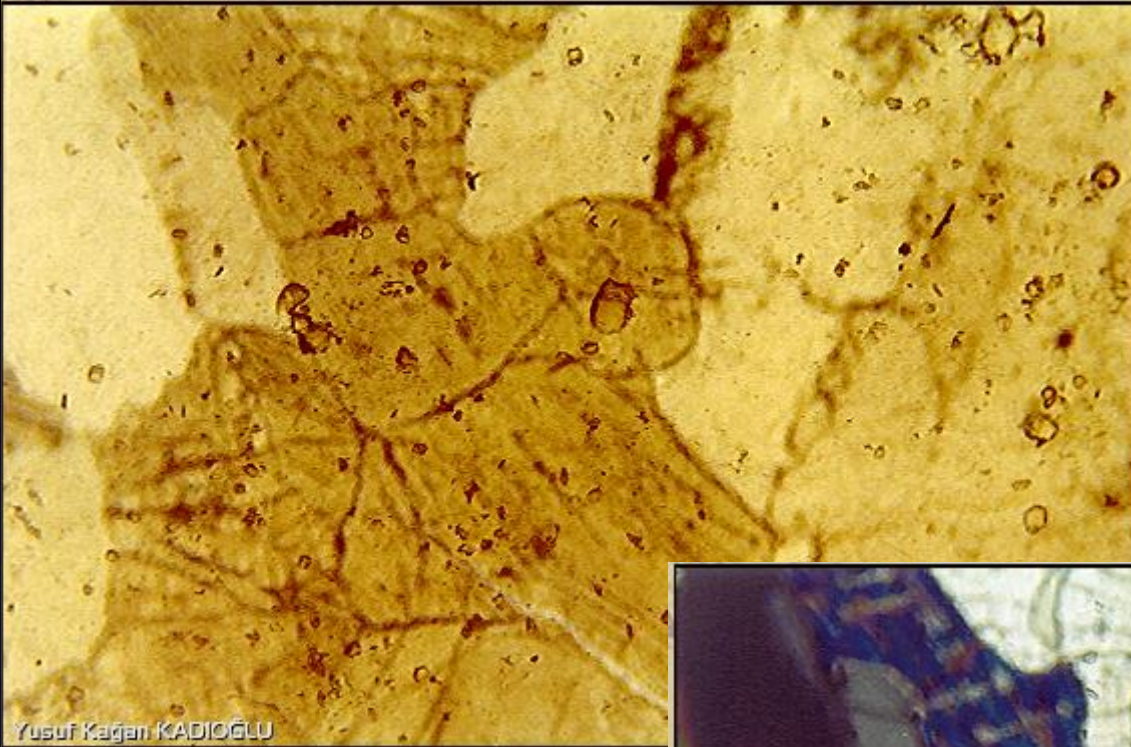
1.66 - 1.72

RÖLYEF

Yüksek

KAPANIM

İçerebilir, İlmenit,
Opak Mineral

Yusuf Kagan KADIOĞLU

Yusuf Kagan KADIOĞLU

ÇİFT NİKOL

ÇİFT KIRMA

2. Dizi son renkleri
Yüksek

SÖNME

Eğik > 35°

İKİZLENME

Görülür

BOZUNMA

Serpantin, Klorit,
Opak Mineral

OPTİK ŞEKİL

Monoklinik (+)

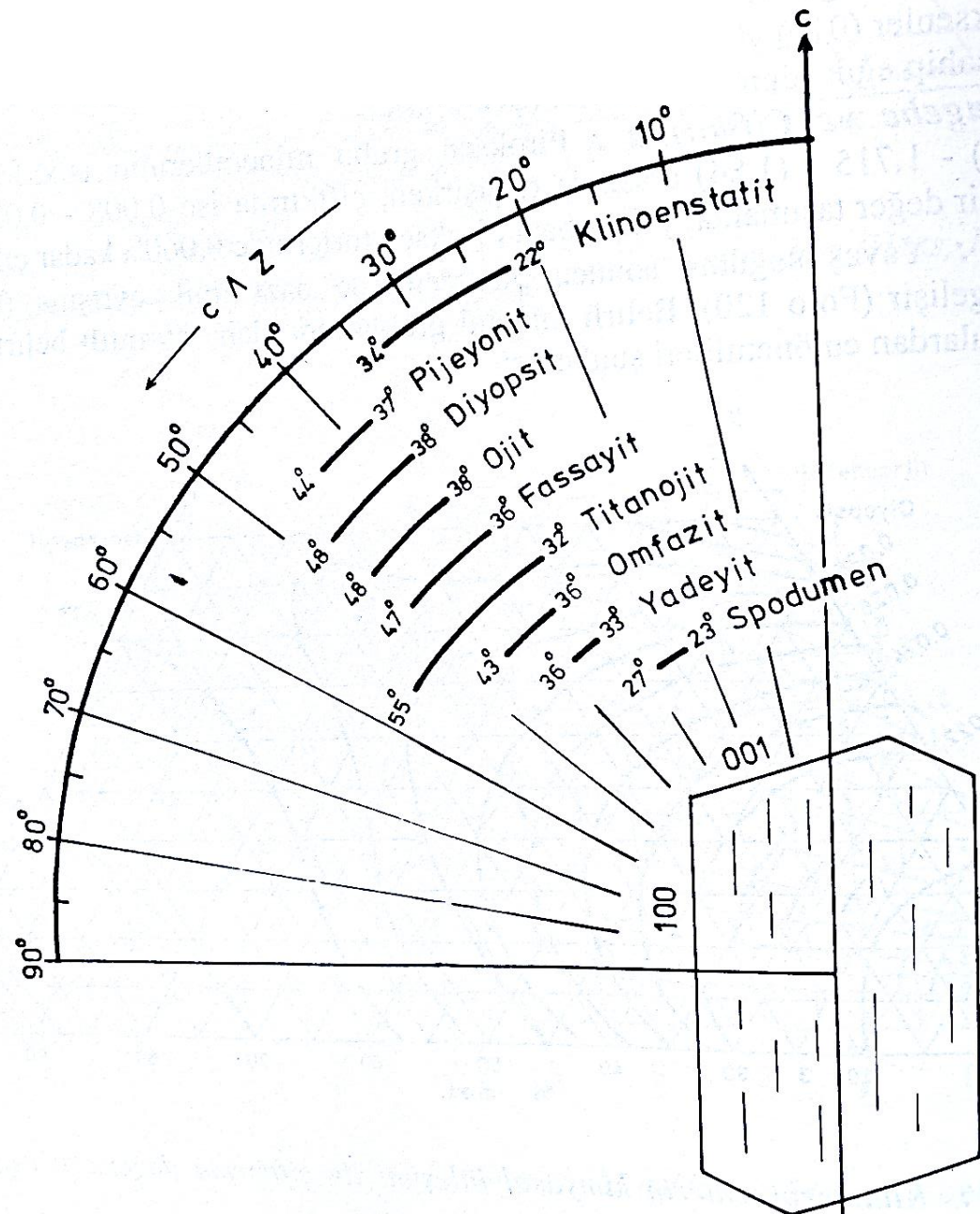
UZANIM İŞARETİ

(+)/(-)

BULUNUŞU

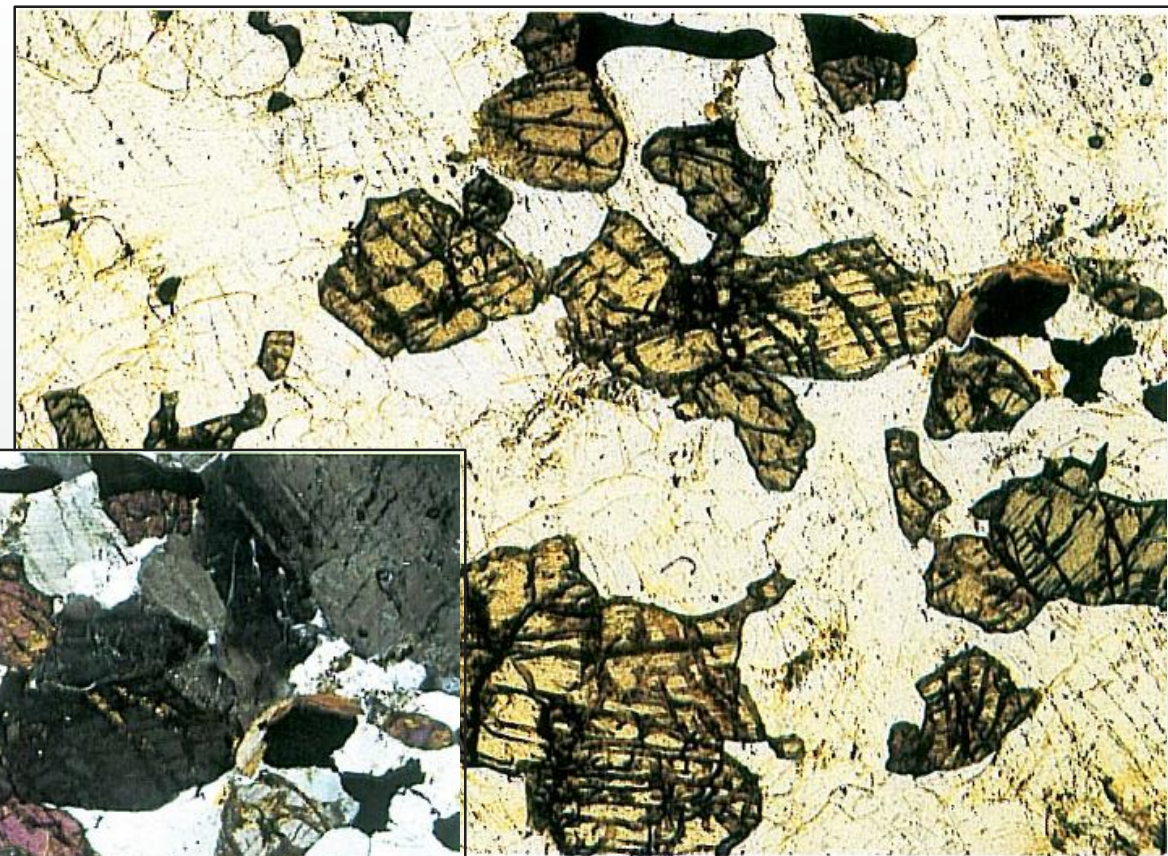
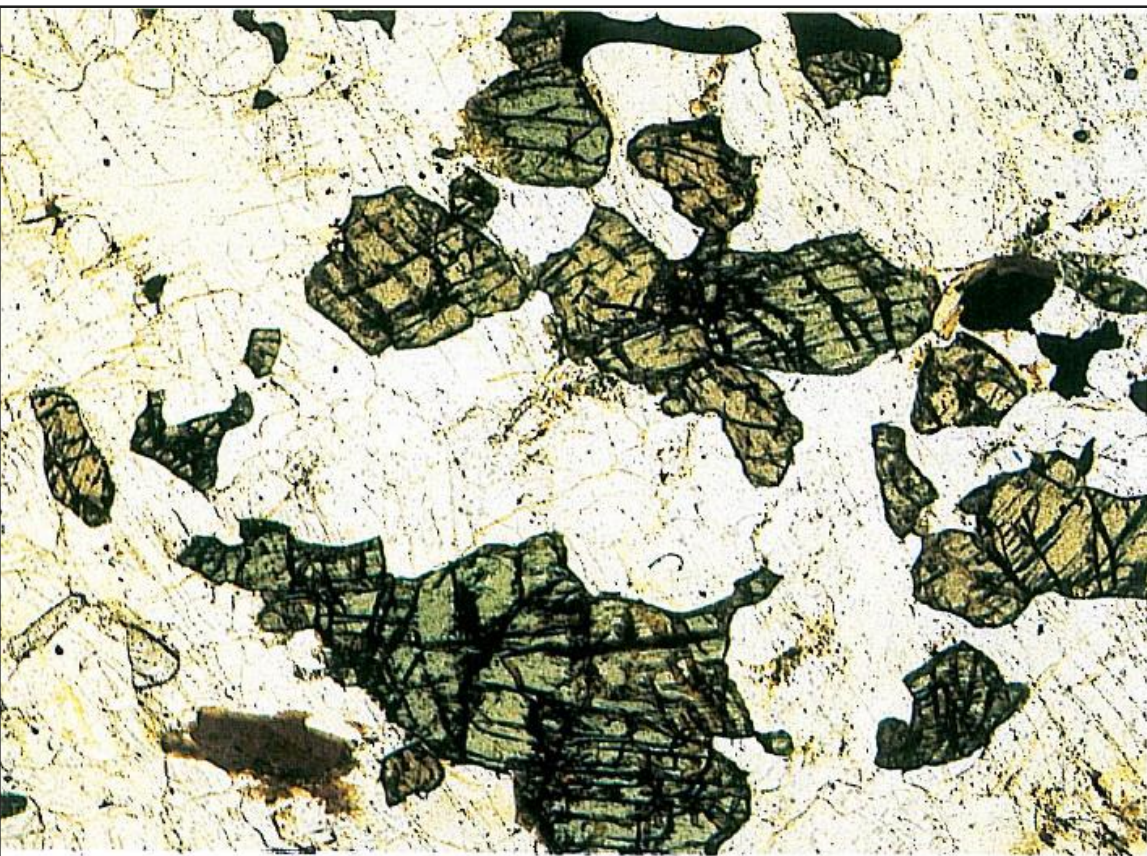
Met. / Sed.

Piroksen Grubu Mineralleri

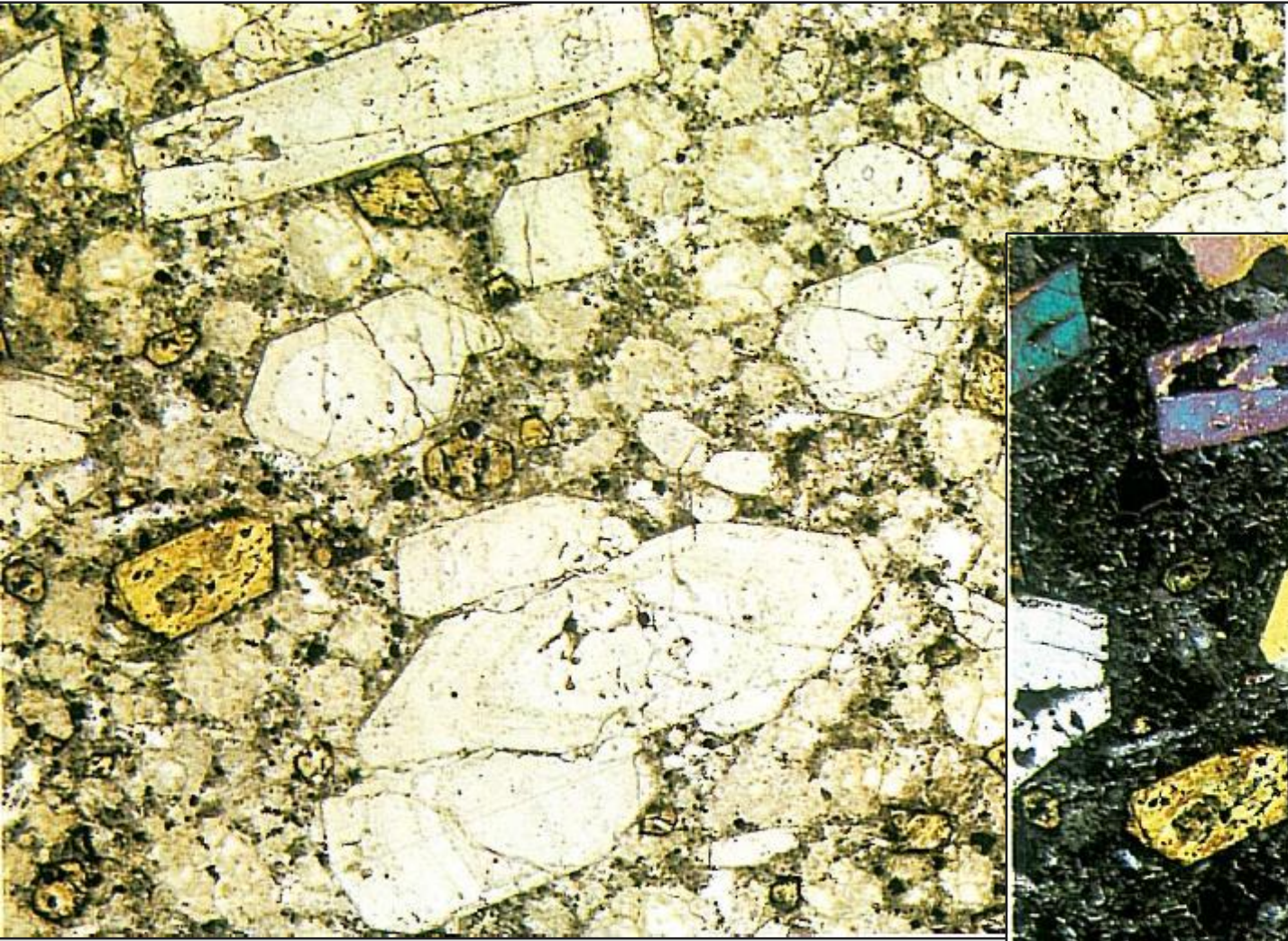
(Erkan 2007)

PİROKSEN GRUBU → ORTOPIROKSEN

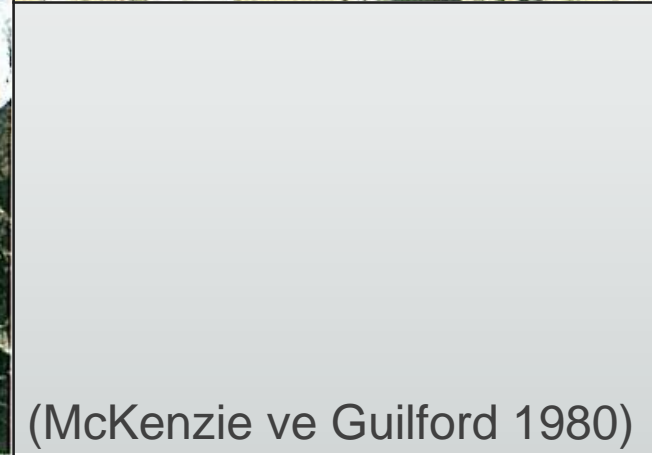
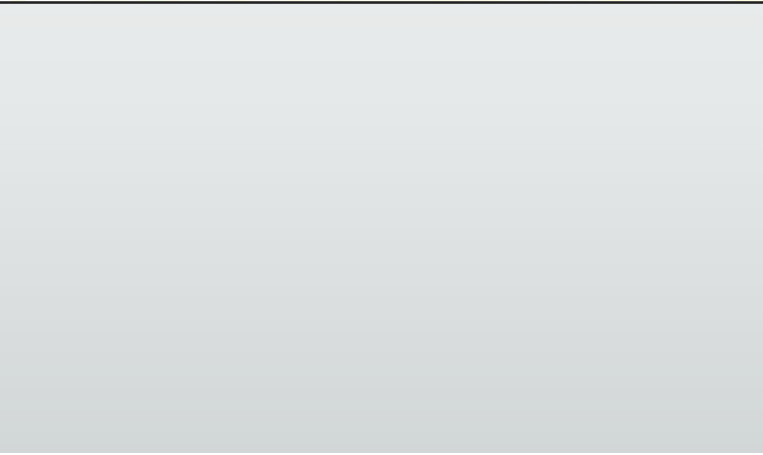
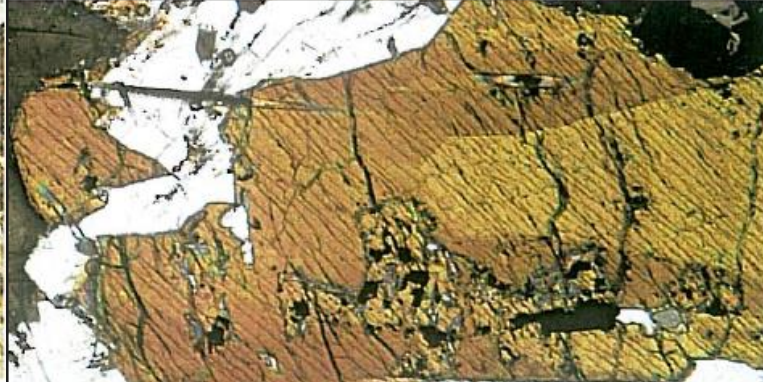
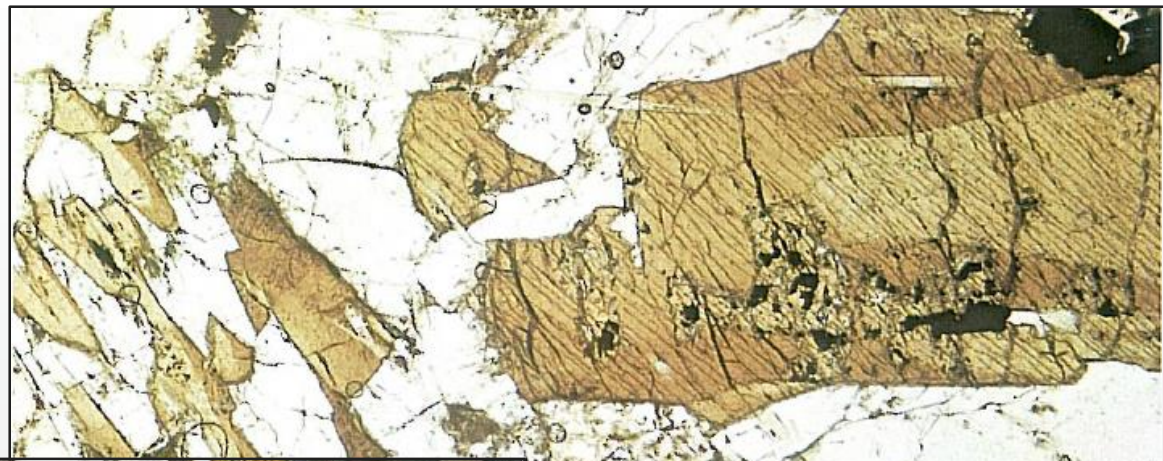
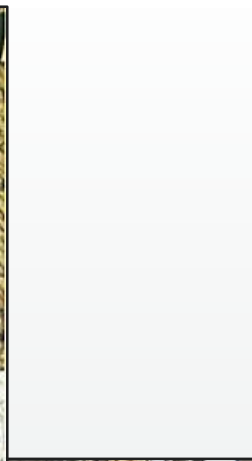
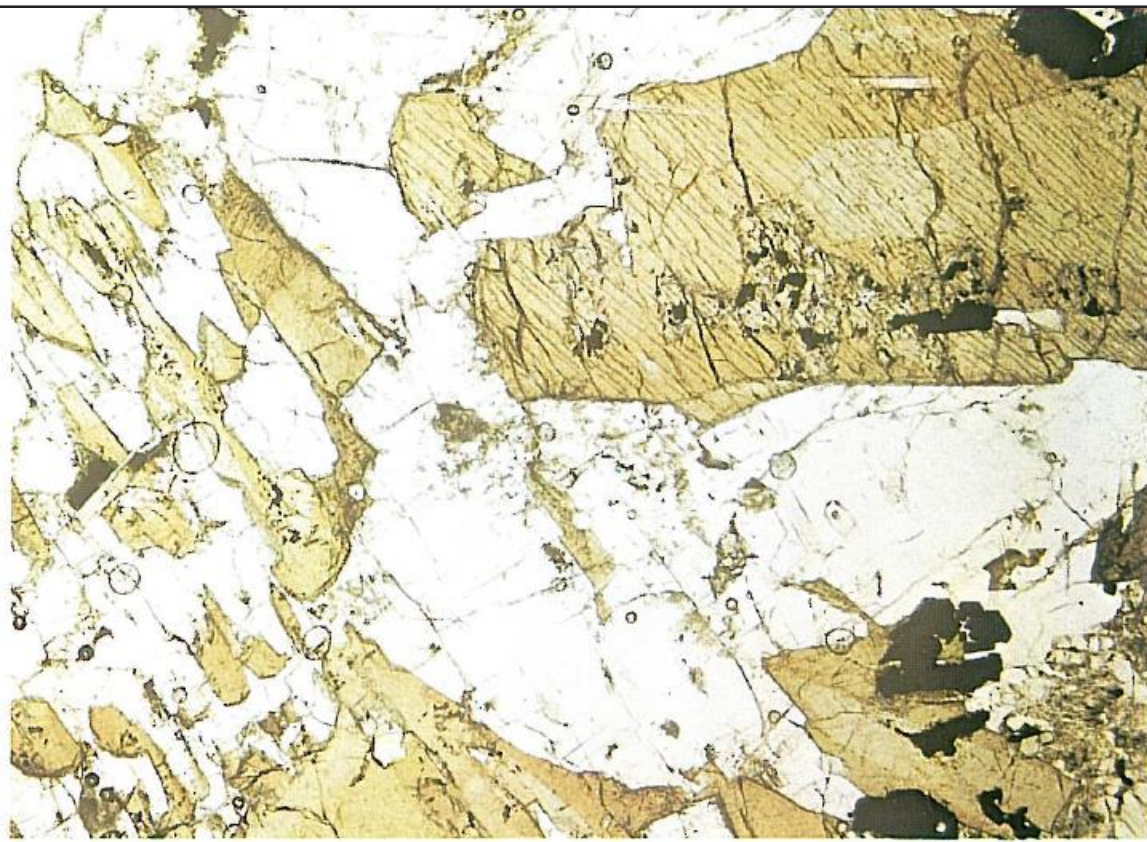
(McKenzie ve Guilford 1980)

PİROKSEN GRUBU → KLİNOPIROKSEN → OJİT

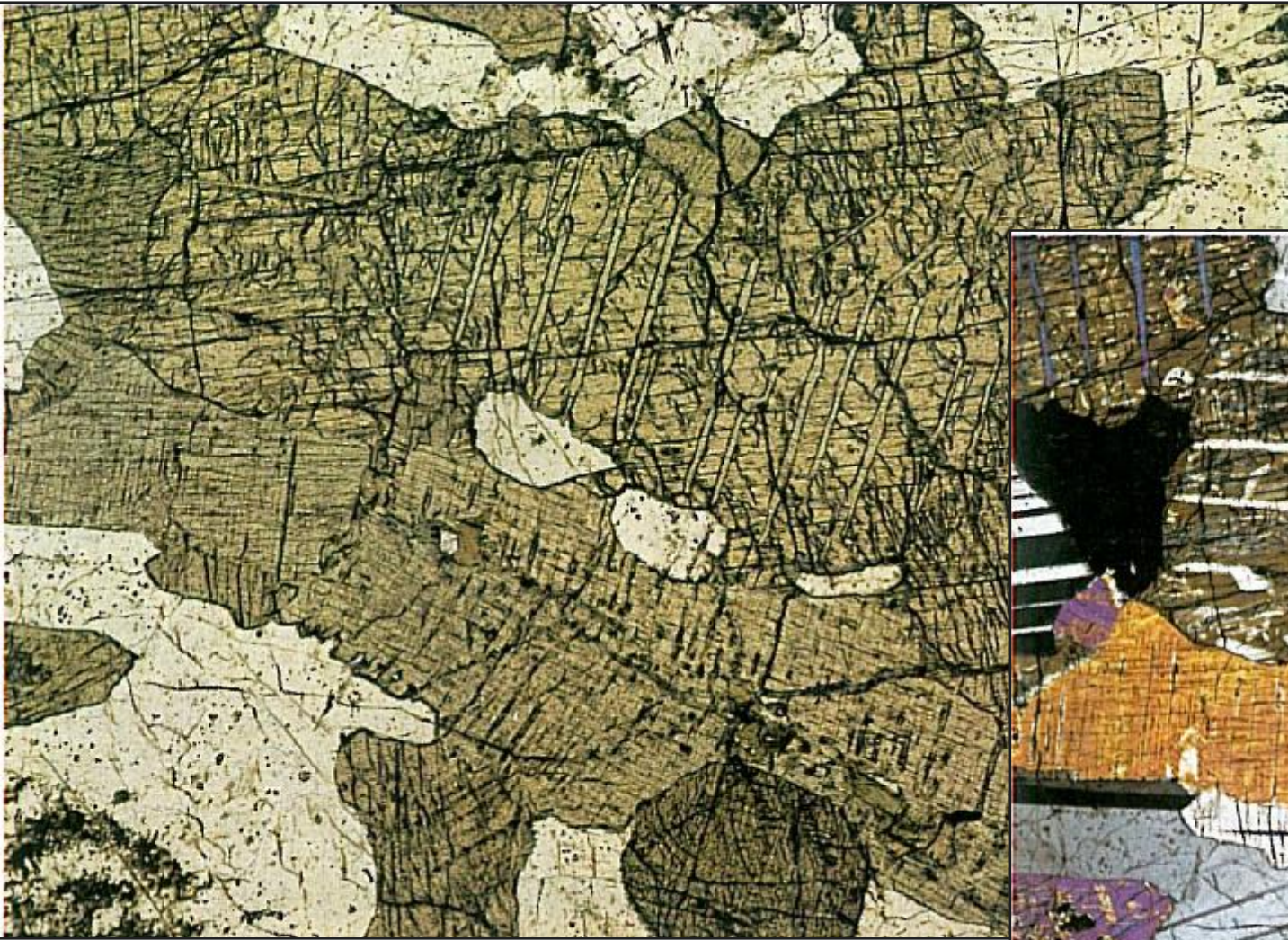
(McKenzie ve Guilford 1980)

PİROKSEN GRUBU → KLİNOPIROKSEN → TİTANOJİT

(McKenzie ve Guilford 1980)

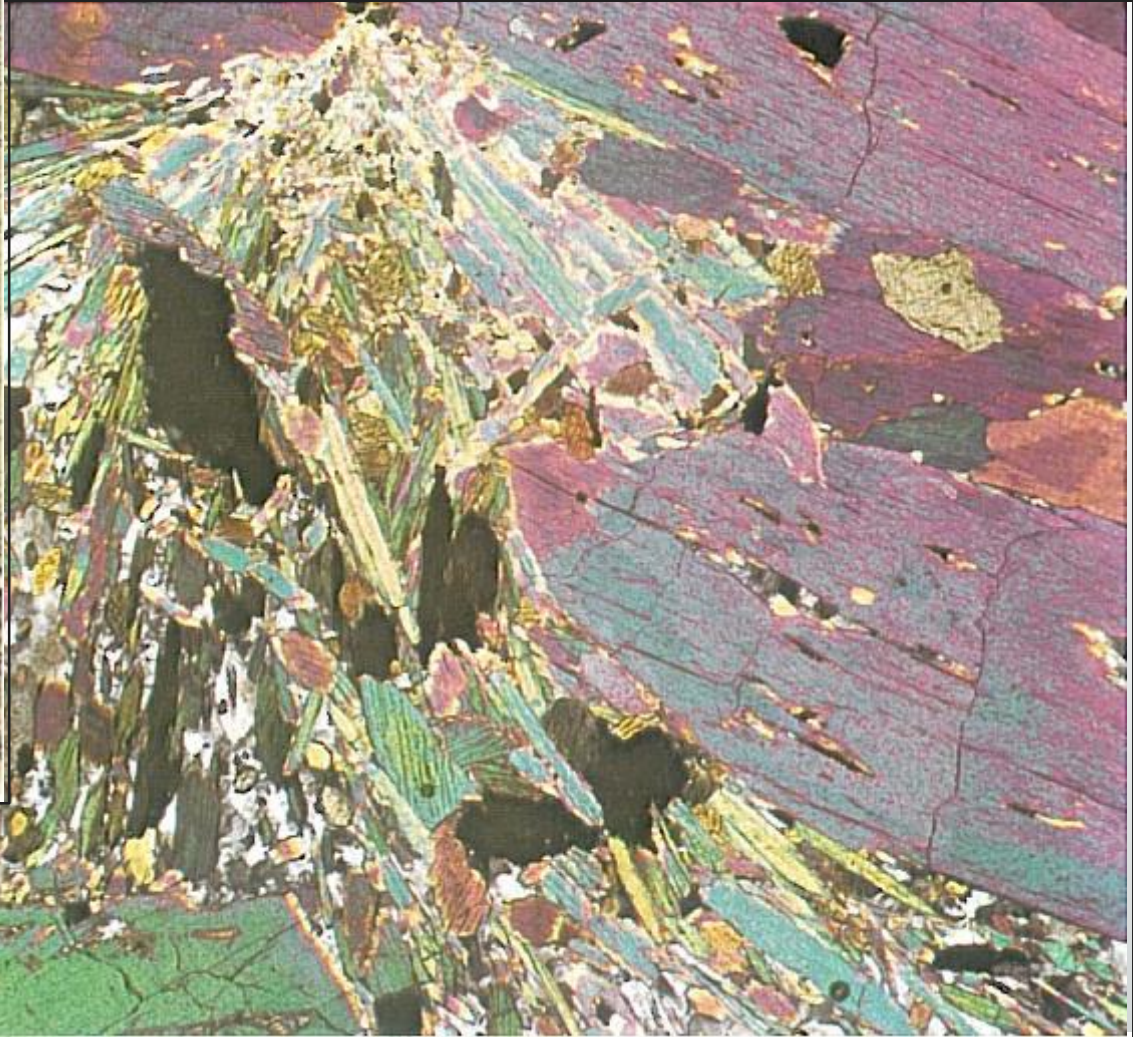
PİROKSEN GRUBU → KLİNOPIROKSEN → TİTANOJİT

(McKenzie ve Guilford 1980)

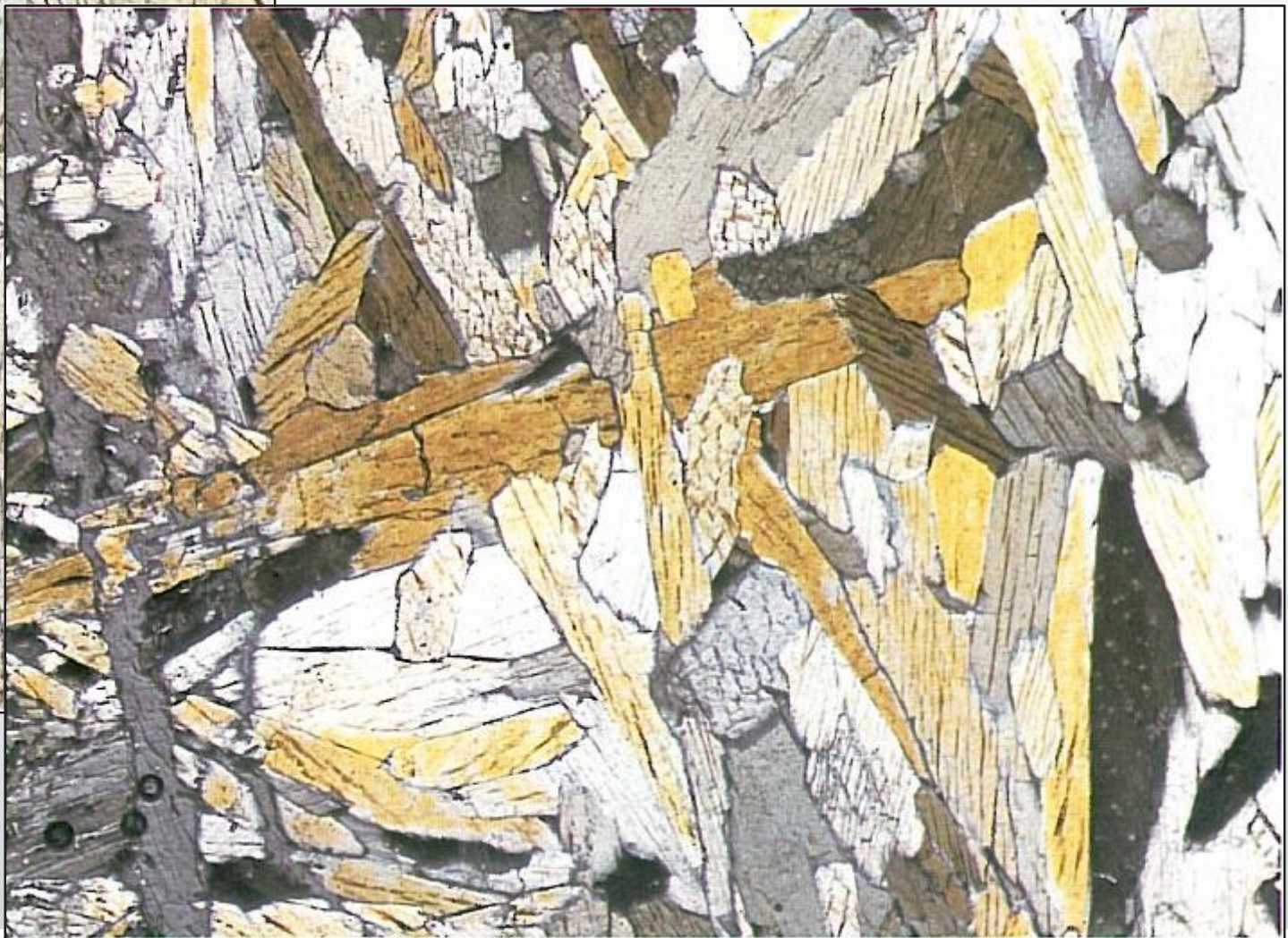

PİROKSEN GRUBU → KLİNOPIROKSEN → EGİRİNOJİT

(McKenzie ve Guilford 1980)

PİROKSEN GRUBU → KLİNOPIROKSEN → JADEYİT

(McKenzie ve Guilford 1980)

Amfibol Grubu Mineralleri

Amfibollar Mg, Fe, Na ve Al metasilikatları olup, oldukça karmaşık bir kimyasal bileşime sahiptir.

Amfibollerde piroksenler gibi dimorf olup, monoklinik ve yalnız metamorfik kayalarda görülen ortorombik iki alt gruba, bu alt gruplarda farklı kimyasal bileşim, mineralojik ve optik özellikler gösteren farklı serilere ayrılırlar.

Ortorombik Amfiboller

Antofillit- Gedrit serisi

Klinoamfiboller

Kalsiyum ve ferromagnezyumlu amfiboller

Kumingtonit serisi

Aktinolit serisi

Ara tip amfiboller (Hornblend'ler)

Çermakit serisi

Hastingsit serisi

Pargazit serisi

Kersutit

Sodyumlu amfiboller

Arfvedsonit serisi

Glokofen serisi

Kataforit serisi

Ribekit serisi

Rihterit serisi

Amfibol Grubu Mineralleri

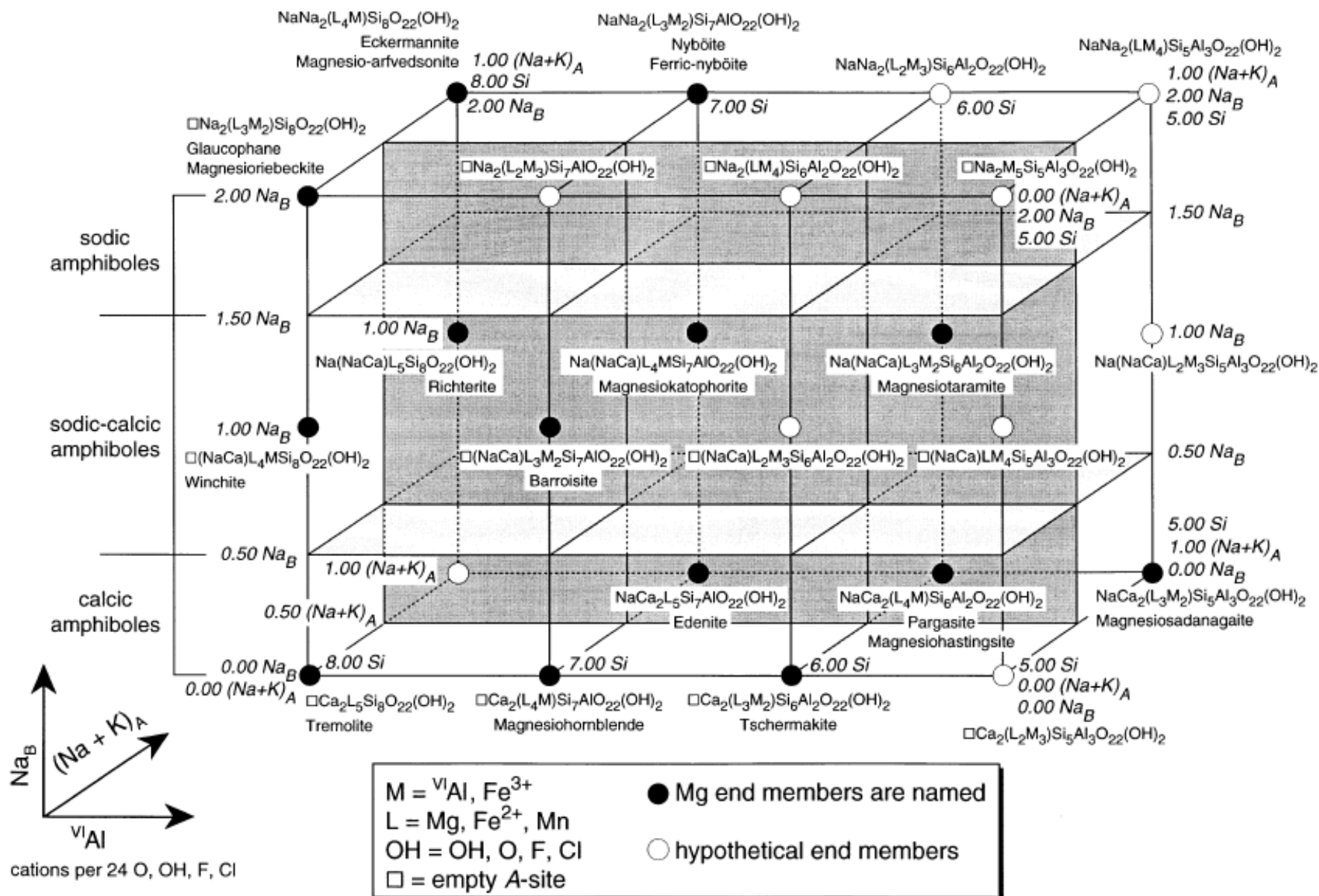
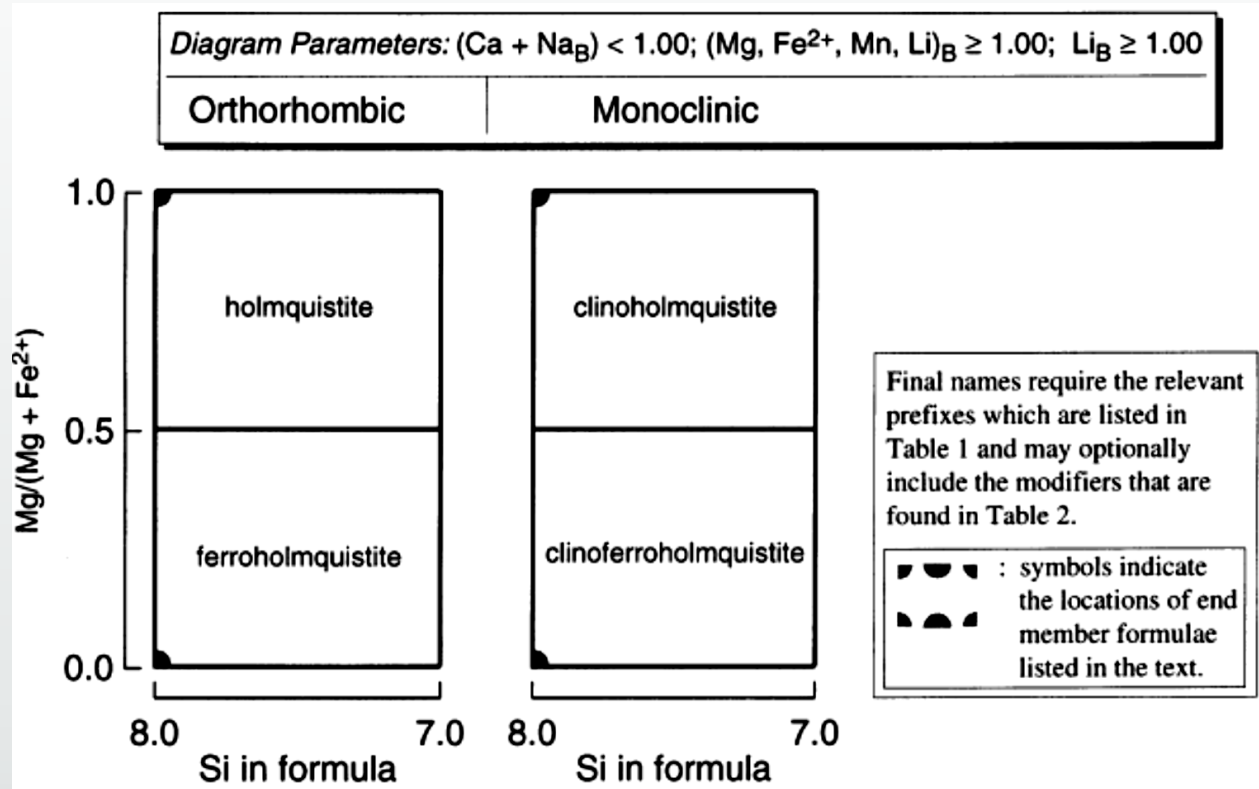
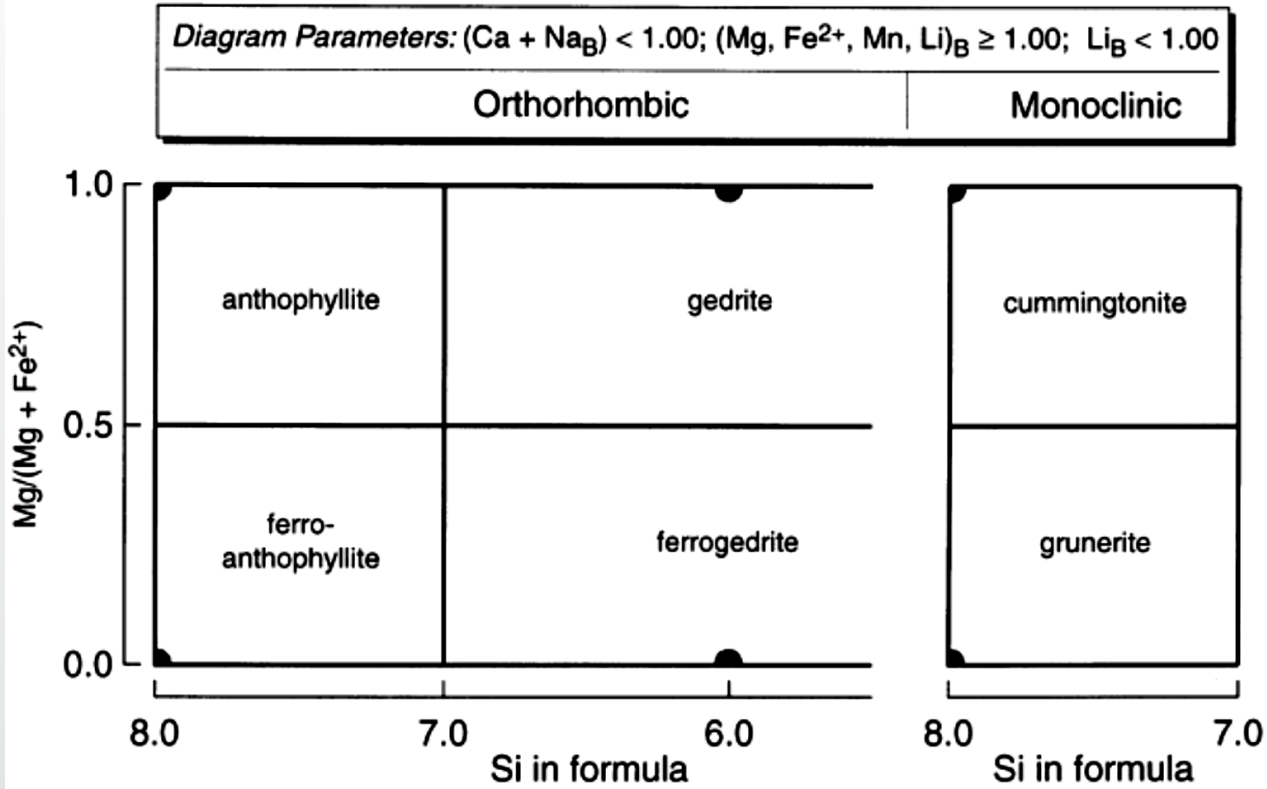

FIG. 1. General classification of the amphiboles, excluding the Mg-Fe-Mn-Li amphiboles.

(Leake vd. 1996)

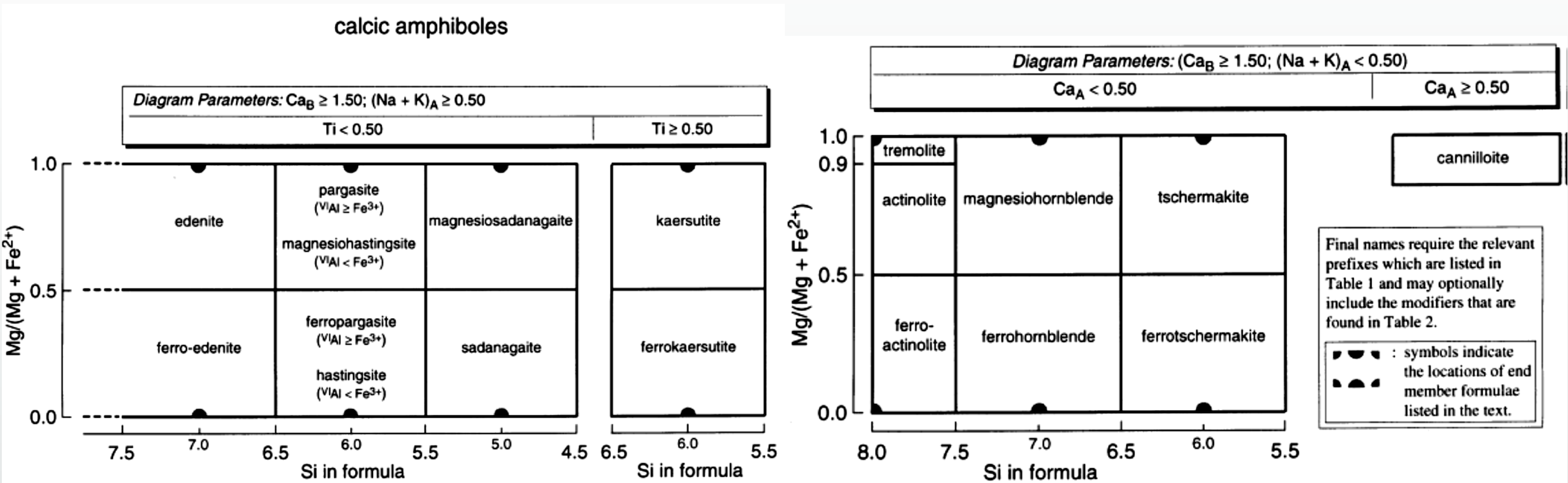
Amfibol Grubu Mineralleri

Mg-Fe-Mn-Li amfiboles

(Leake vd. 1996)

AMFİBOL GRUBU → KALSİK AMFİBOLLER

(Leake vd. 1996)

sodic-calcic amphiboles

Diagram Parameters:

$(Na + K)_A \geq 0.50$; $(Ca + Na_B) \geq 1.00$; $0.50 < Na_B < 1.50$

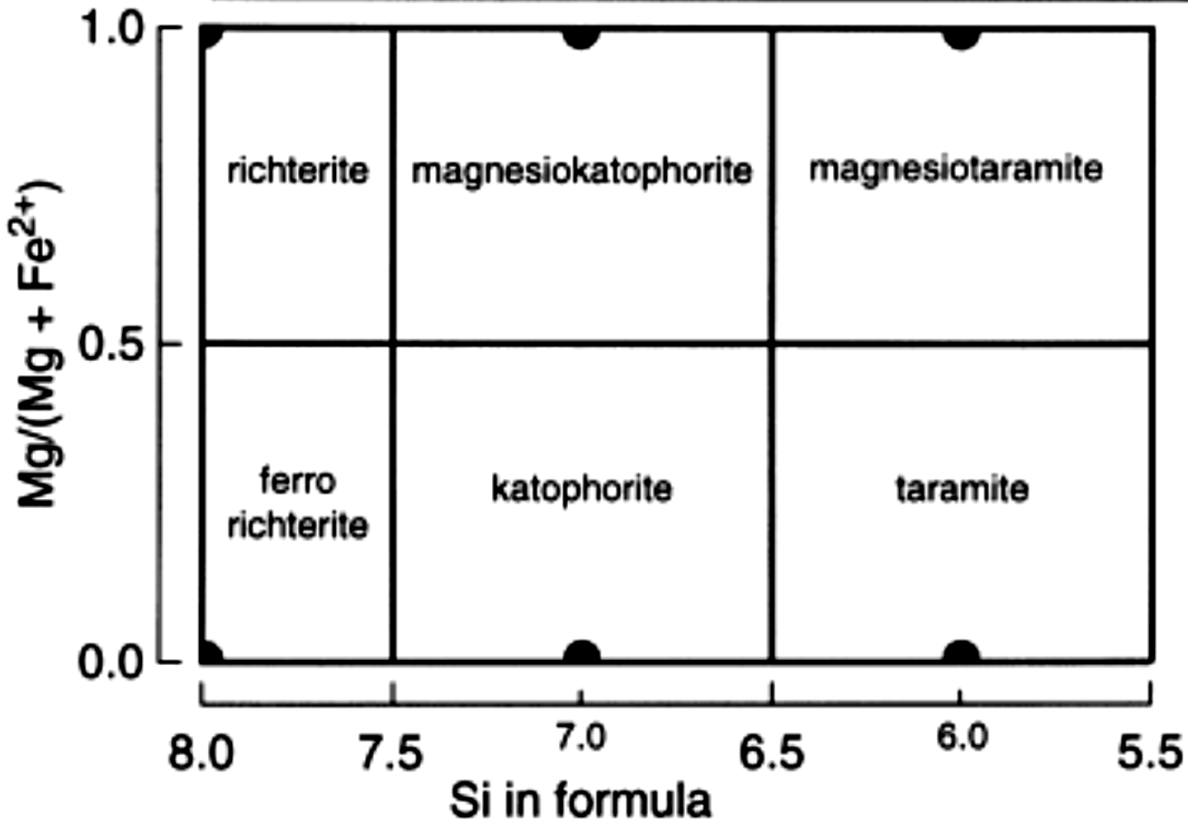
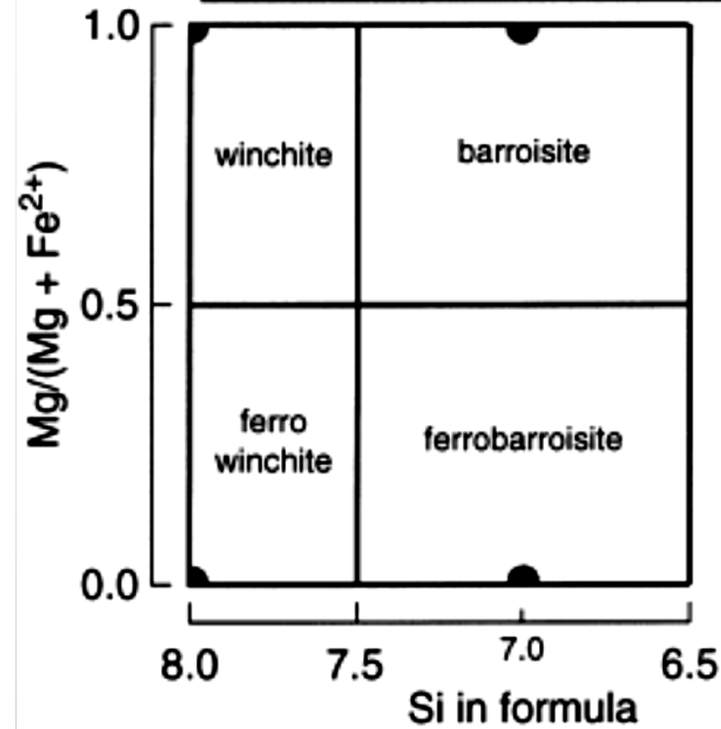

Diagram Parameters:

$(Na + K)_A < 0.50$; $(Ca + Na_B) \geq 1.00$; $0.50 < Na_B < 1.50$

Final names require the relevant prefixes which are listed in Table 1 and may optionally include the modifiers that are found in Table 2.

◐ ◑ ◒ ◓ : symbols indicate the locations of end member formulae listed in the text.

Amfibol Grubu Mineralleri

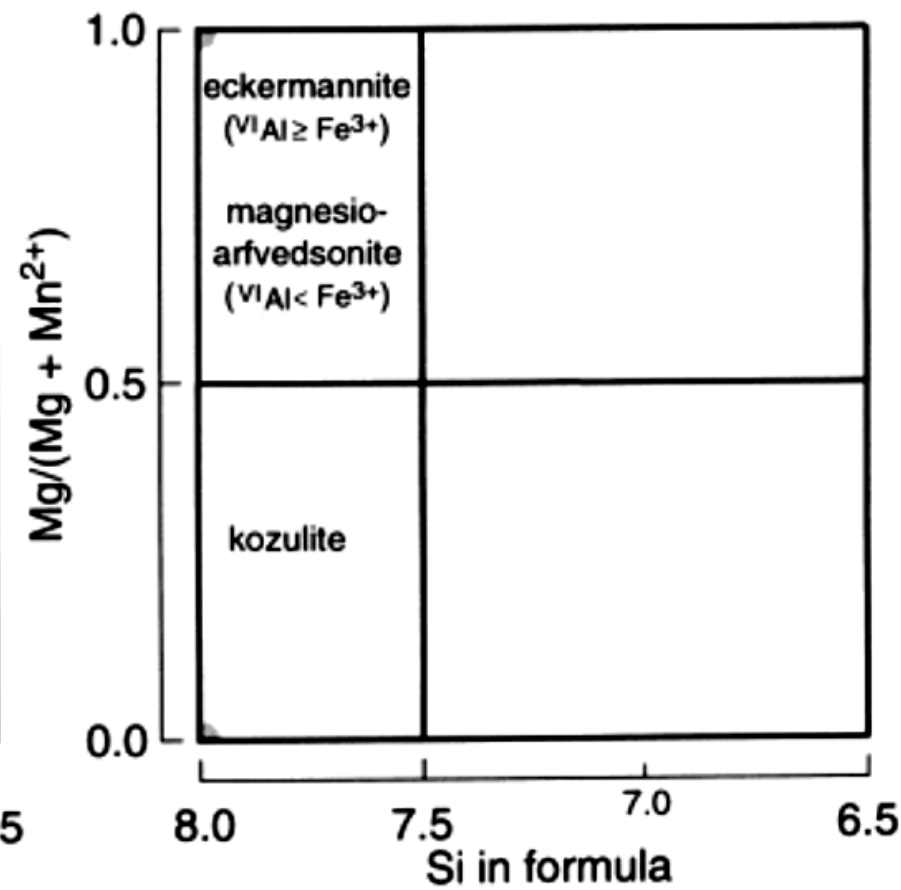
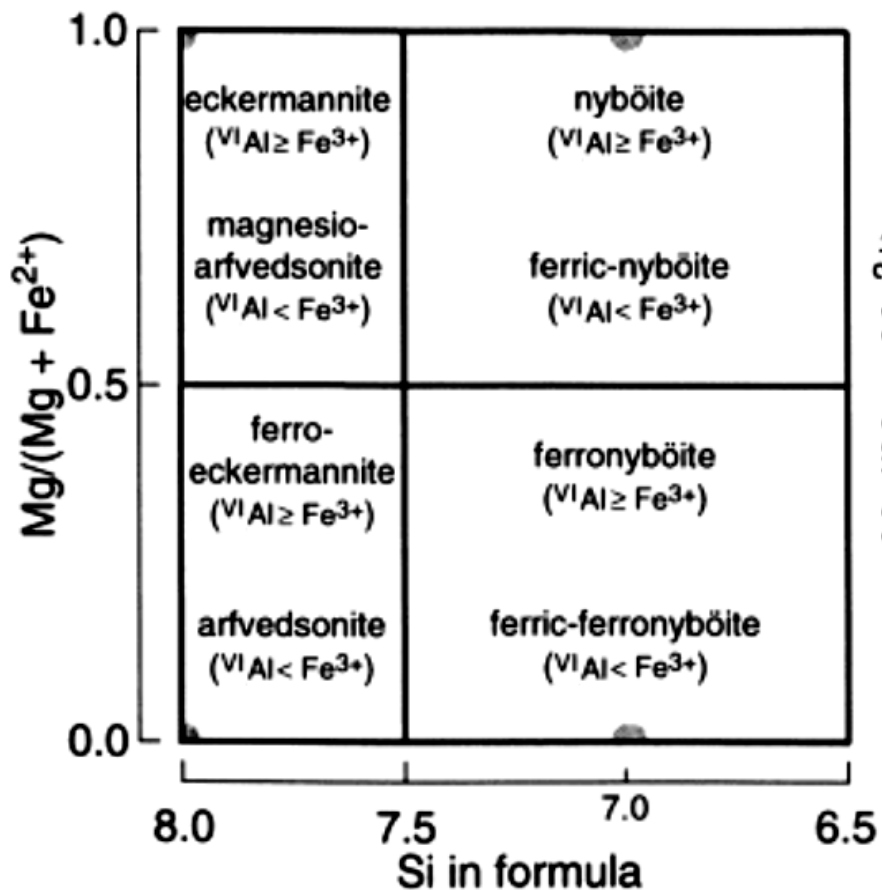
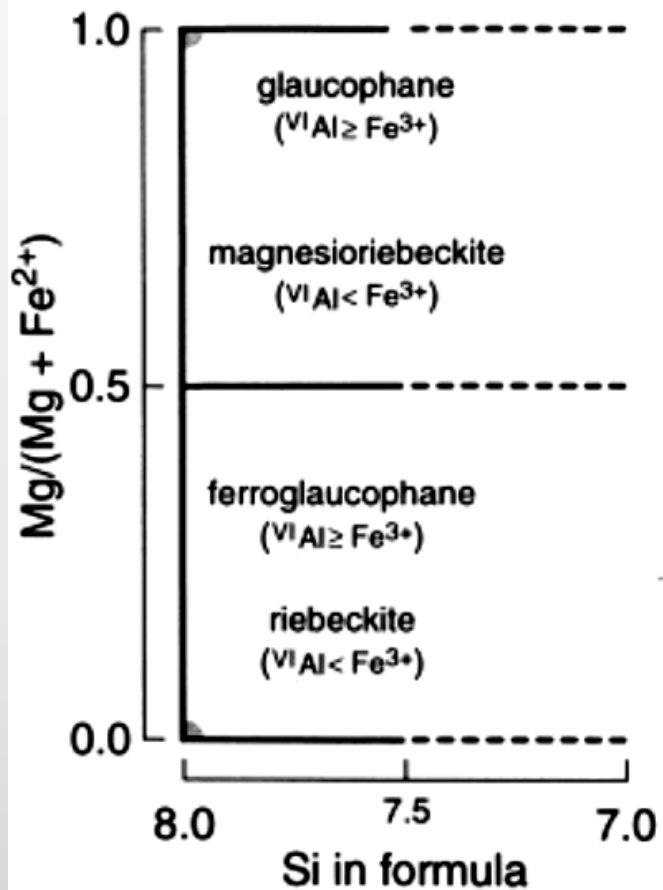
Diagram Parameters: $\text{Na}_B \geq 1.50$; $(\text{Mg} + \text{Fe}^{2+} + \text{Mn}^{2+}) > 2.5$;
 $(\text{VI Al or Fe}^{3+}) > \text{Mn}^{3+}$; $\text{Li} < 0.5$; $(\text{Mg or Fe}^{2+}) > \text{Mn}^{2+}$

$(\text{Na} + \text{K})_A < 0.50$

$(\text{Na} + \text{K})_A \geq 0.50$

Diagram Parameters: $\text{Na}_B \geq 1.50$; $(\text{Mg} + \text{Fe}^{2+} + \text{Mn}^{2+}) > 2.5$;
 $(\text{VI Al or Fe}^{3+}) > \text{Mn}^{3+}$; $\text{Li} < 0.5$; $(\text{Mg or Mn}^{2+}) > \text{Fe}^{2+}$

$(\text{Na} + \text{K})_A \geq 0.50$

(Leake vd. 1996)

AMFİBOL GRUBU → SODİK AMFİBOLLER

sodic amphiboles

Diagram Parameters: $\text{Na}_B \geq 1.50$; $(\text{Na} + \text{K})_A \geq 0.50$; $(\text{Mg} + \text{Fe}^{2+} + \text{Mn}^{2+}) \leq 2.5$;

$\text{Li} \geq 0.5$

$(\text{Mg or Fe}^{2+}) > \text{Mn}^{2+}$

$(\text{Mg or Mn}^{2+}) > \text{Fe}^{2+}$

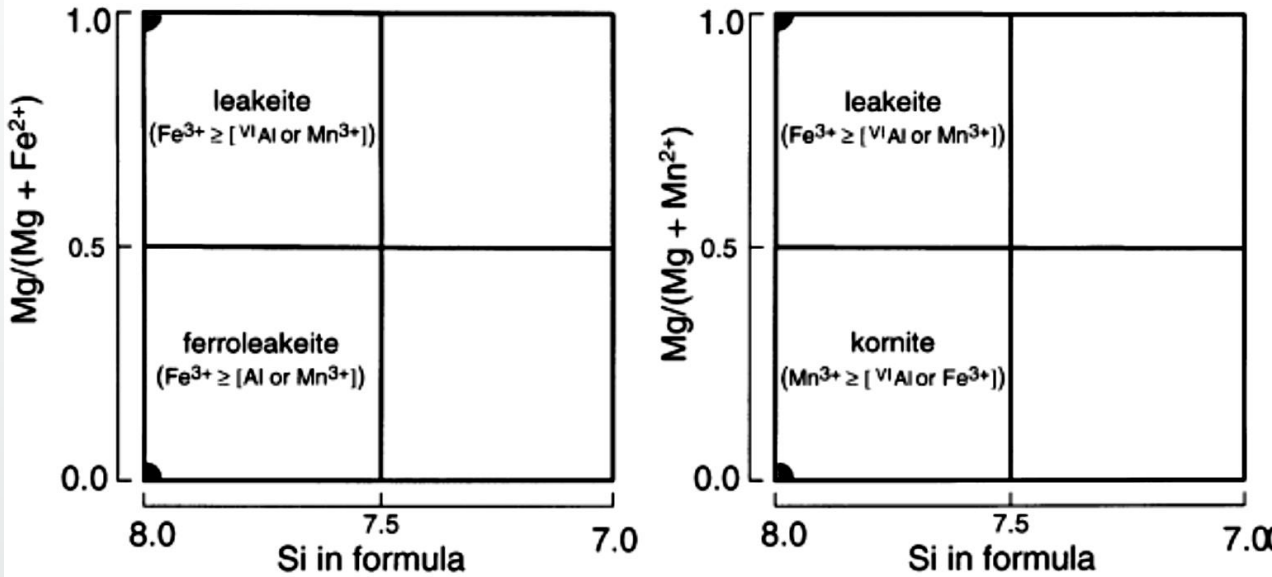
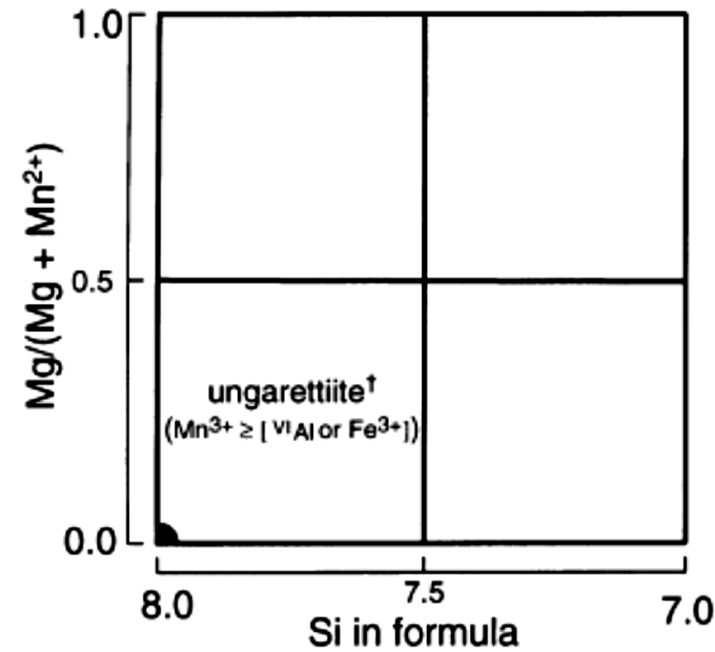

Diagram Parameters: $\text{Na}_B \geq 1.50$; $(\text{Na} + \text{K})_A \geq 0.50$; $(\text{Mg} + \text{Fe}^{2+} + \text{Mn}^{2+}) \leq 2.5$;

$\text{Li} < 0.5$

$(\text{Mg or Mn}^{2+}) > \text{Fe}^{2+}$

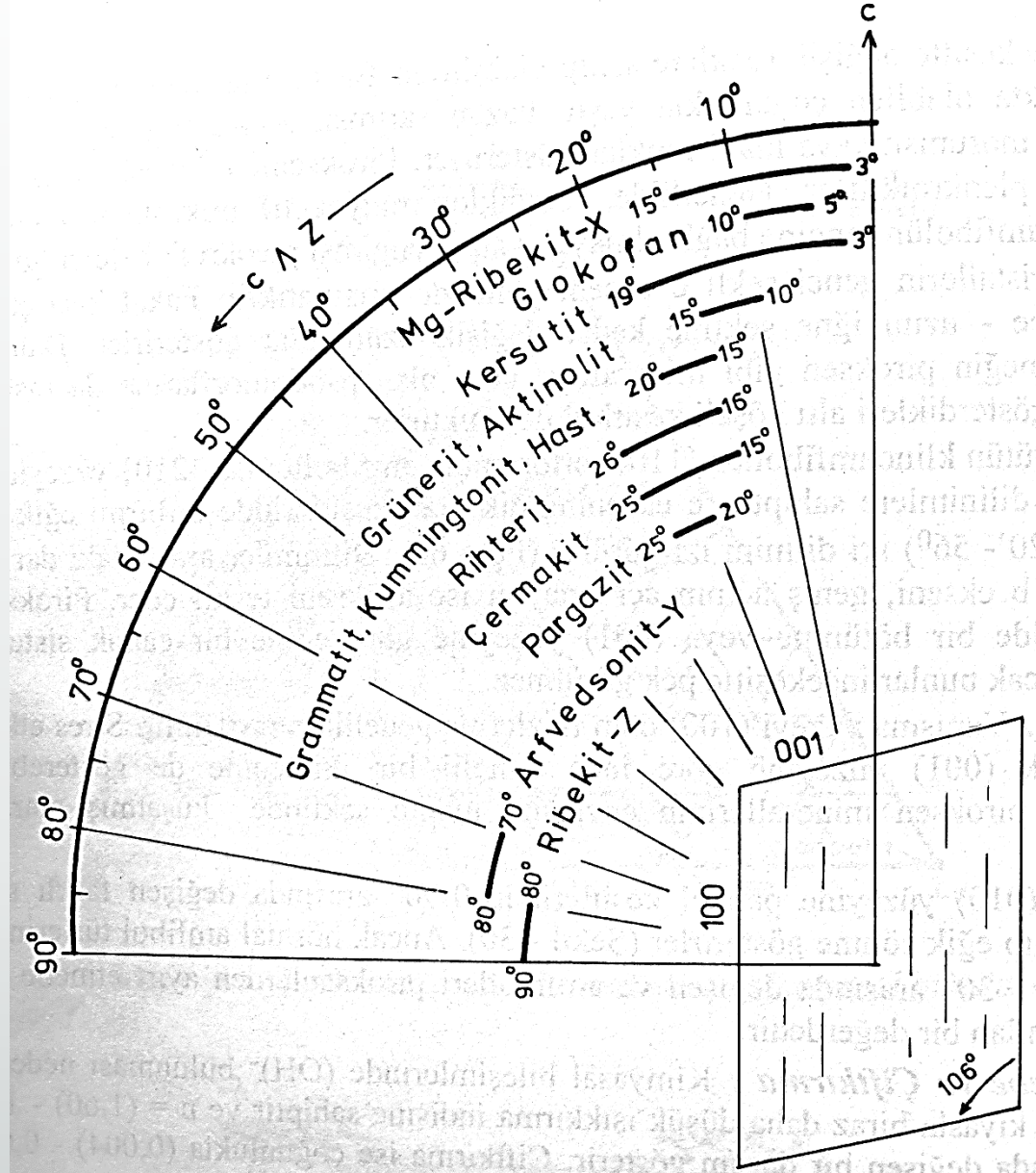
Final names require the relevant prefixes which are listed in Table 1 and may optionally include the modifiers that are found in Table 2.

☐ : symbols indicate the locations of end member formulae listed in the text.

¹ideal formula is free of OH,F,Cl; the anion configuration is: ...O₂₂O₂

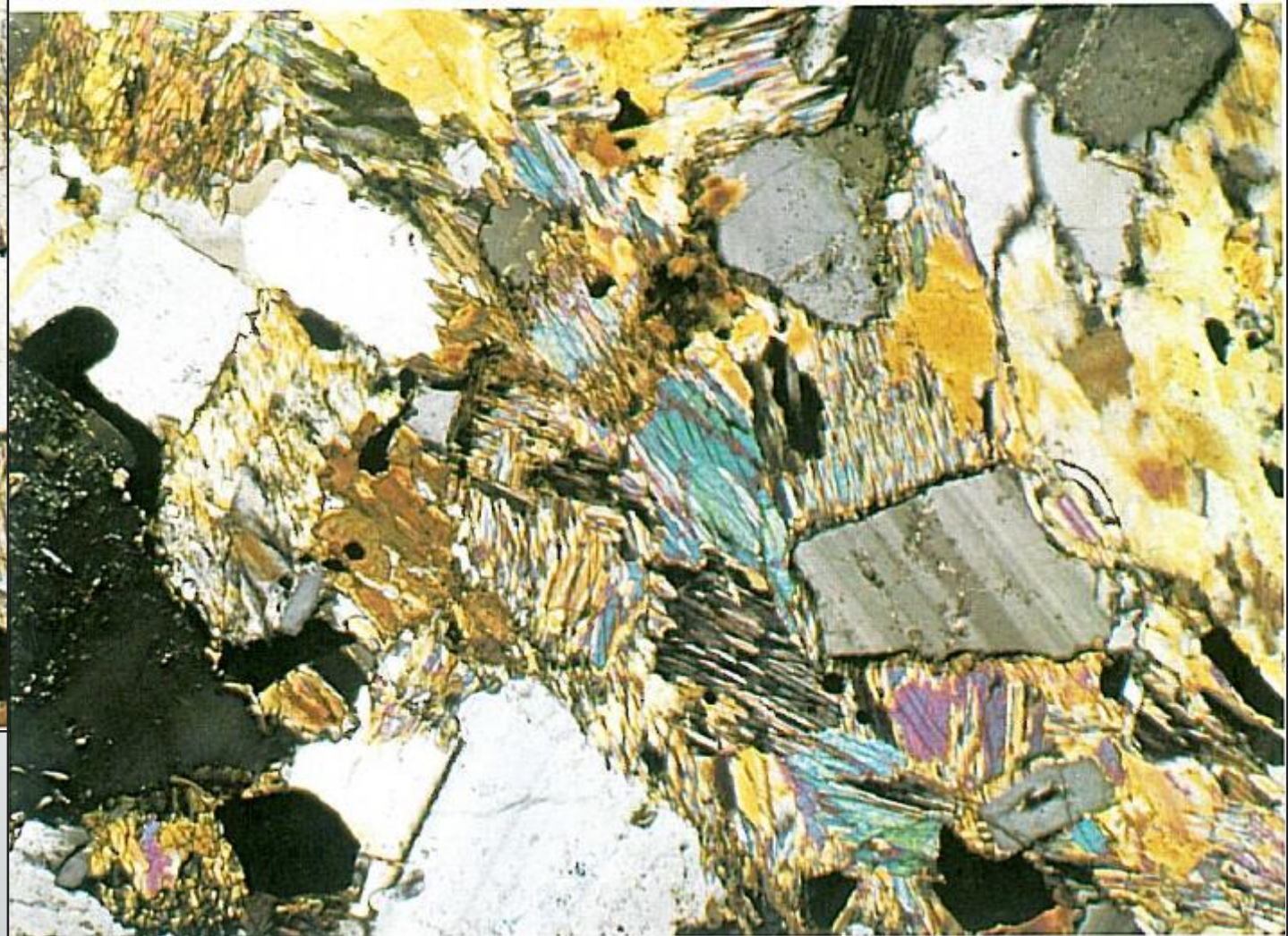
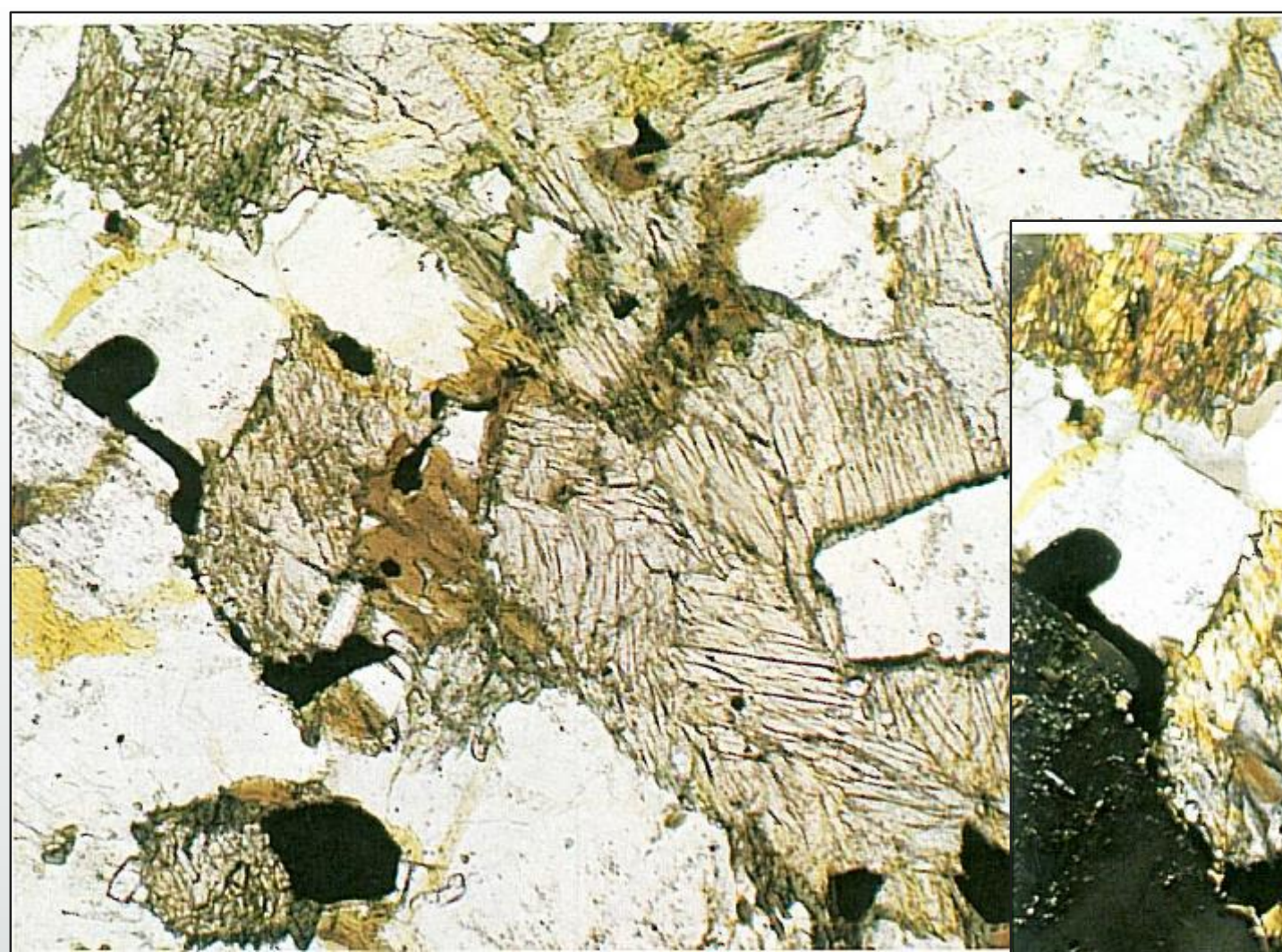
(Leake vd. 1996)

Amfibol Grubu Mineralleri

(Erkan 2007)

AMFİBOL GRUBU → KUMİNGTONİT

(McKenzie ve Guilford 1980)

Amfibol Grubu Mineralleri

TEK NİKOL

RENK

Renksiz, soluk yeşil

PLEOKROİZMA

Belirgin değil

DİLİNİM

İki yönde (010)'a
göre tek

ÇATLAK

Yok

IŞIK KIRMA İNDİSİ

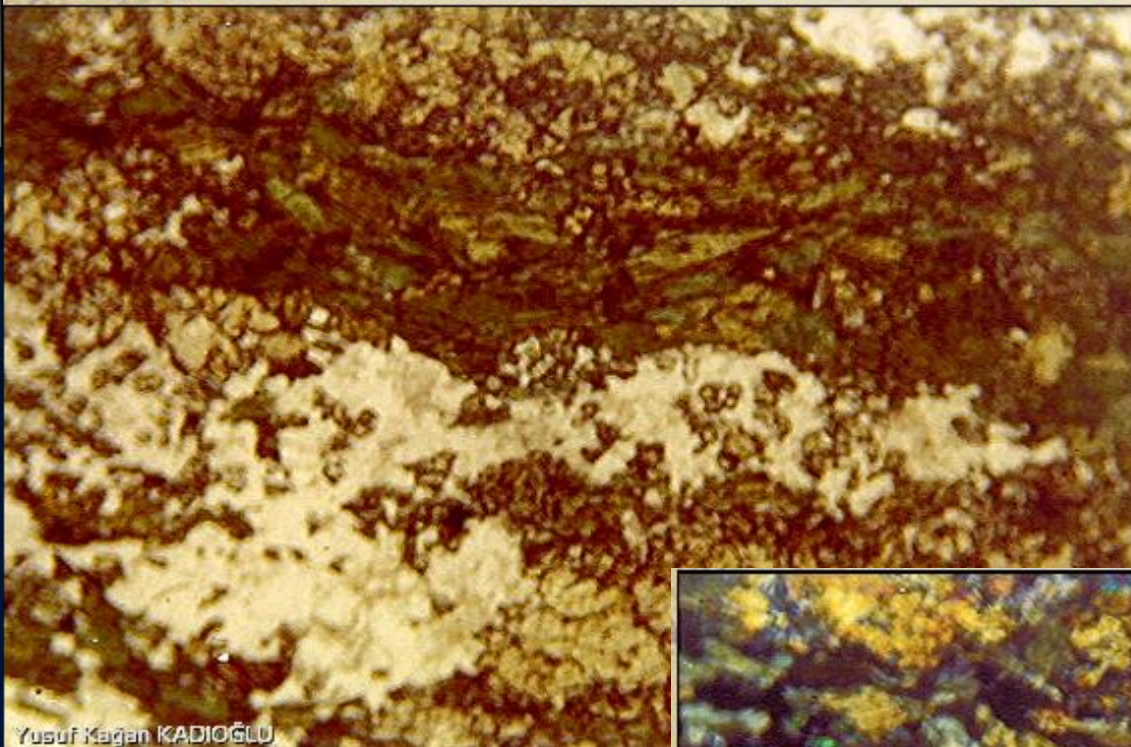
1.60 - 1.68

RÖLYEF

Yüksek. Fe'ye bağlı
yüksektir

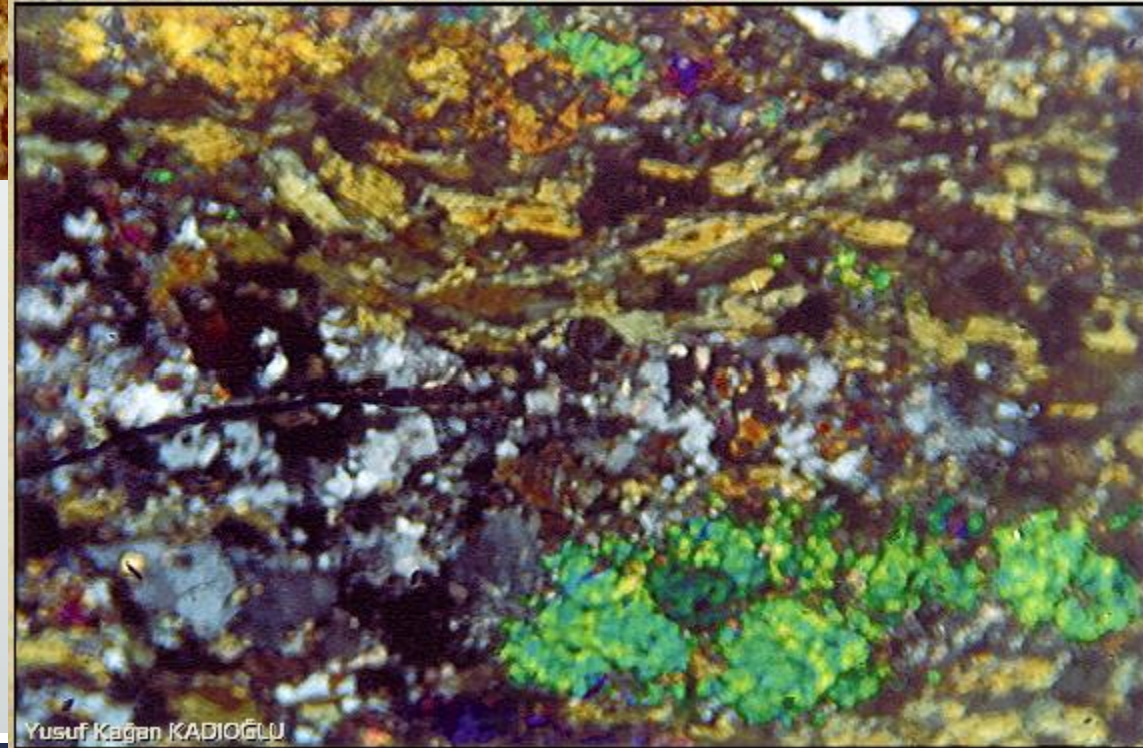
KAPANIM

Yok

Yusuf Kağan KADIOĞLU

(AKTİNOLİT-TREMOLİT)

Yusuf Kağan KADIOĞLU

ÇİFT NİKOL

ÇİFT KIRMA

Orta kuvvetli

SÖNME

Eğik 10 -15°

İKİZLENME

Yok

BOZUNMA

Talk, Antigorit

OPTİK ŞEKİL

Monoklinik (-)

UZANIM İŞARETİ

(+)

BULUNUŞU

Mag. / Met.

Nadiren Sed.

AMFİBOL GRUBU → TREMOLİT - AKTİNOLİT

(McKenzie ve Guilford 1980)

Amfibol Grubu Mineralleri

TEK NİKOL

RENK

Genellikle Yeşil

PLEOKROİZMA

Çok belirgin

DİLİNİM

İki yönde c eksenine paralel kesit. Tek

ÇATLAK

Görülebilir

İŞİK KIRMA İNDİSİ

1.64 - 1.67

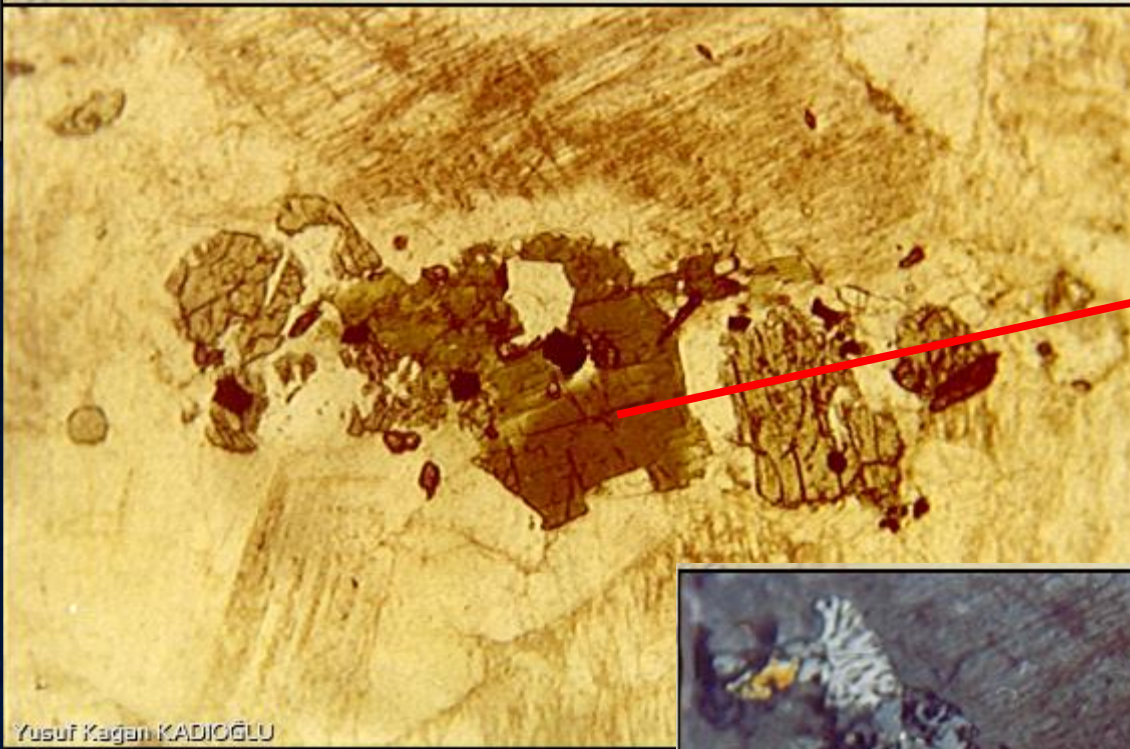
Fe'ye bağlı artar

RÖLYEF

Yüksek

KAPANIM

İçerebilir (Apatit, Opak Mineral)

Yusuf Kağan KADIOĞLU

AMFİBOL (HORNBLEND) HORNBLEND

Yusuf Kağan KADIOĞLU

ÇİFT NİKOL

ÇİFT KIRMA

1. Dizinin üstü, 2. Dizi Orta - Kuvvetli

SÖNME

Eğik ~3 - 35°

İKİZLENME

İkiz düzlemi, bazen ikiz lameli

BOZUNMA

Klorit, Opaklaşma

OPTİK ŞEKİL

Monoklinik. Genellikle (-), bazen (+)

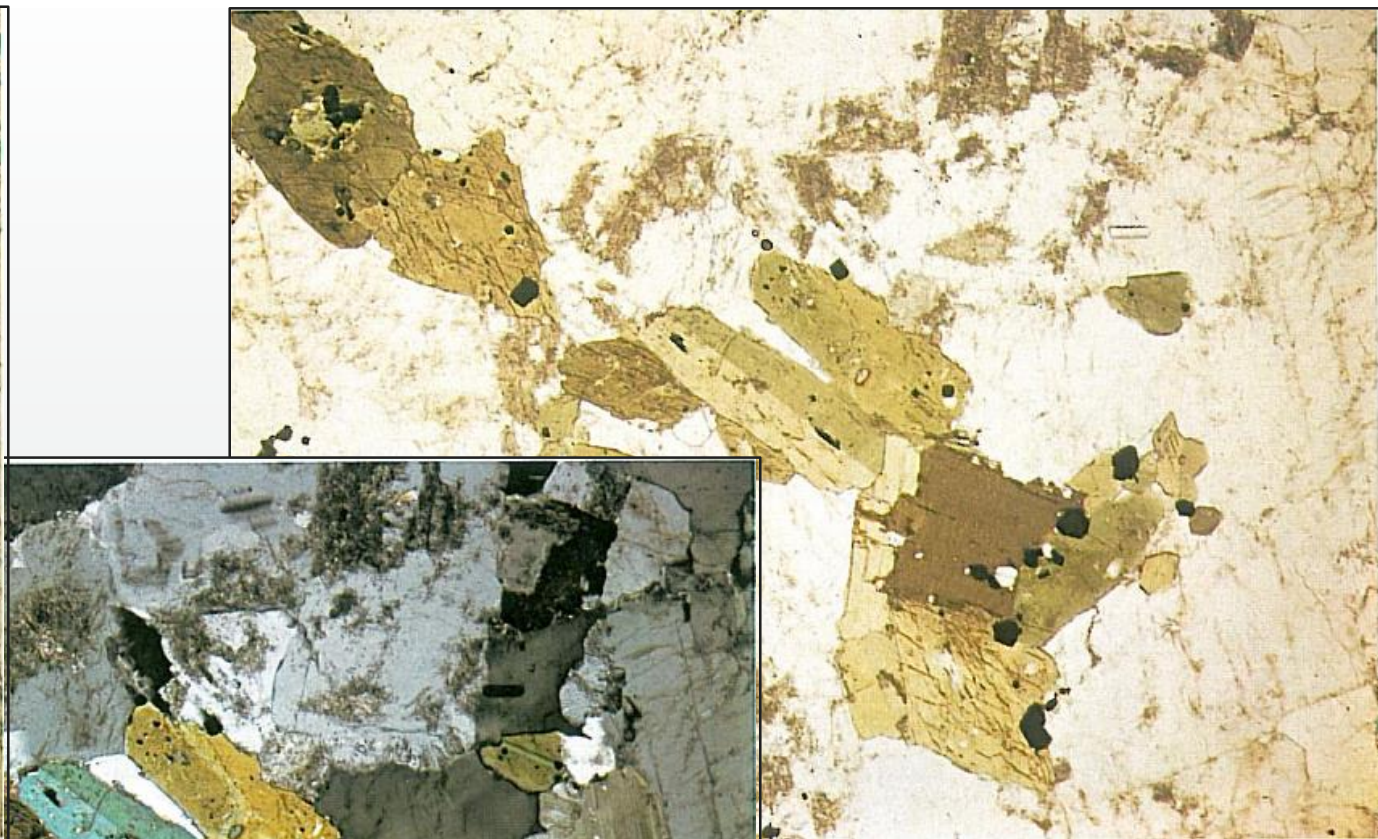
UZANIM İŞARETİ

(+)

BULUNUŞU

Mag. / Met. / Sed.

AMFİBOL GRUBU → HORNBLEND

(McKenzie ve Guilford 1980)

Amfibol Grubu Mineralleri

TEK NİKOL

RENK

Genellikle Yeşil

PLEOKROİZMA

Çok belirgin

DİLİNİM

İki yönde c eksenine paralel kesit. Tek

ÇATLAK

Görülebilir

IŞIK KIRMA İNDİSİ

1.64 - 1.67

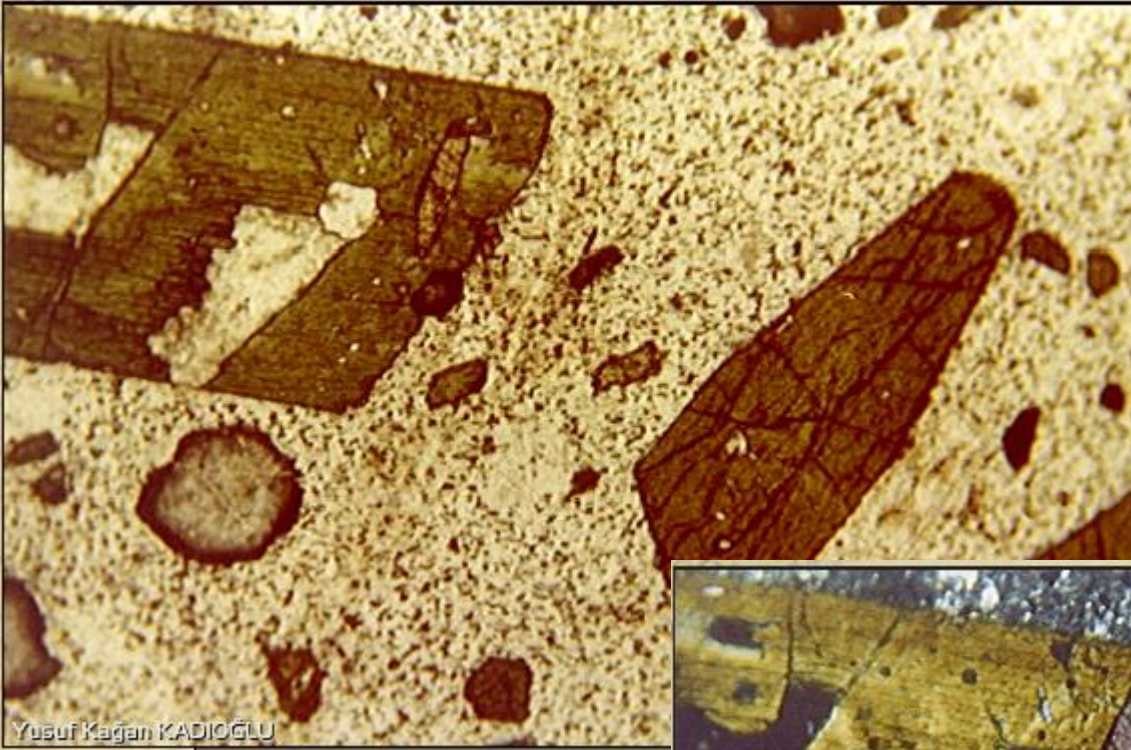
Fe'ye bağlı artar

RÖLYEF

Yüksek

KAPANIM

İçerebilir (Apatit, Opak Mineral)

Yusuf Kağan KADIOĞLU

AMFİBOL (HORNBLEND)

ÇİFT NİKOL

ÇİFT KIRMA

1. Dizinin üstü, 2. Dizi Orta - Kuvvetli

SÖNME

Eğik ~3 - 35°

İKİZLENME

İkiz düzlemi, bazen ikiz lameli

BOZUNMA

Klorit, Opaklaşma

OPTİK ŞEKİL

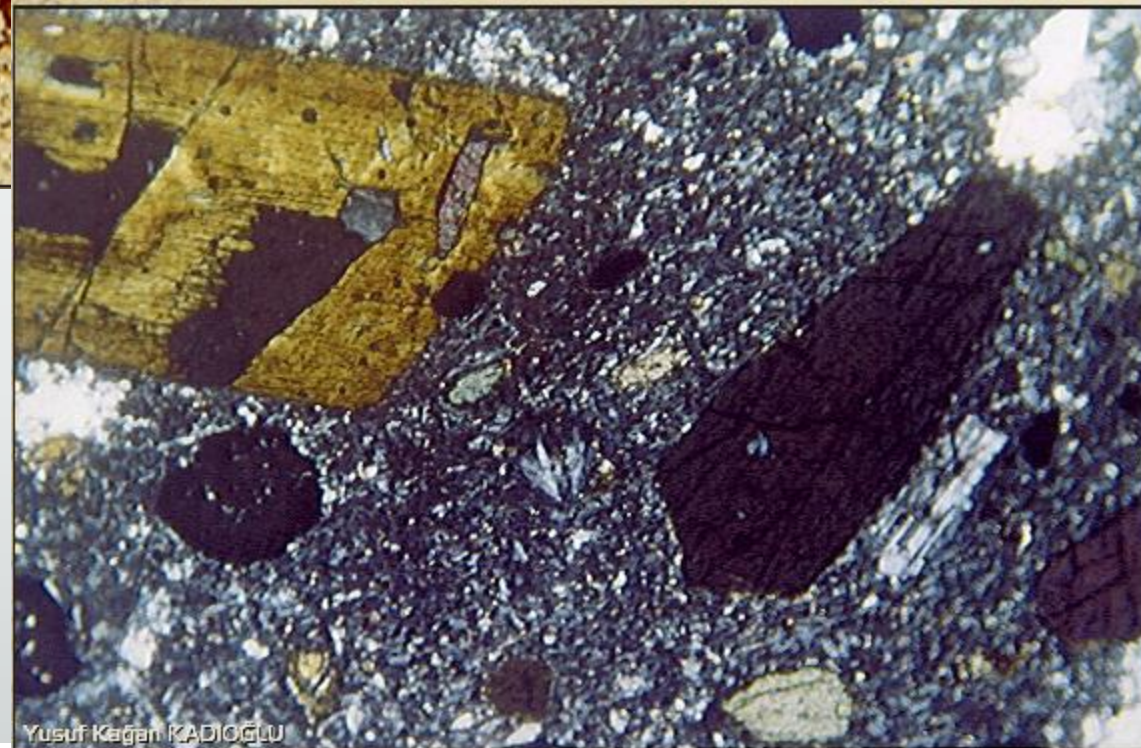
Monoklinik. Genellikle (-), bazen (+)

UZANIM İŞARETİ

(+)

BULUNUŞU

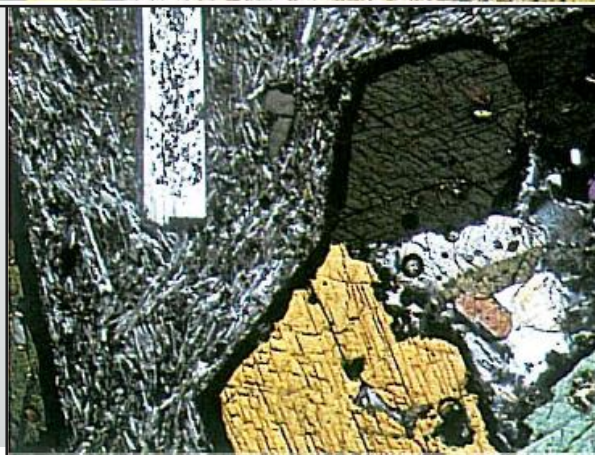
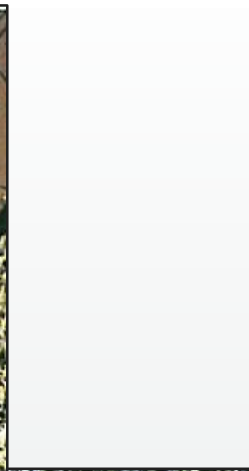
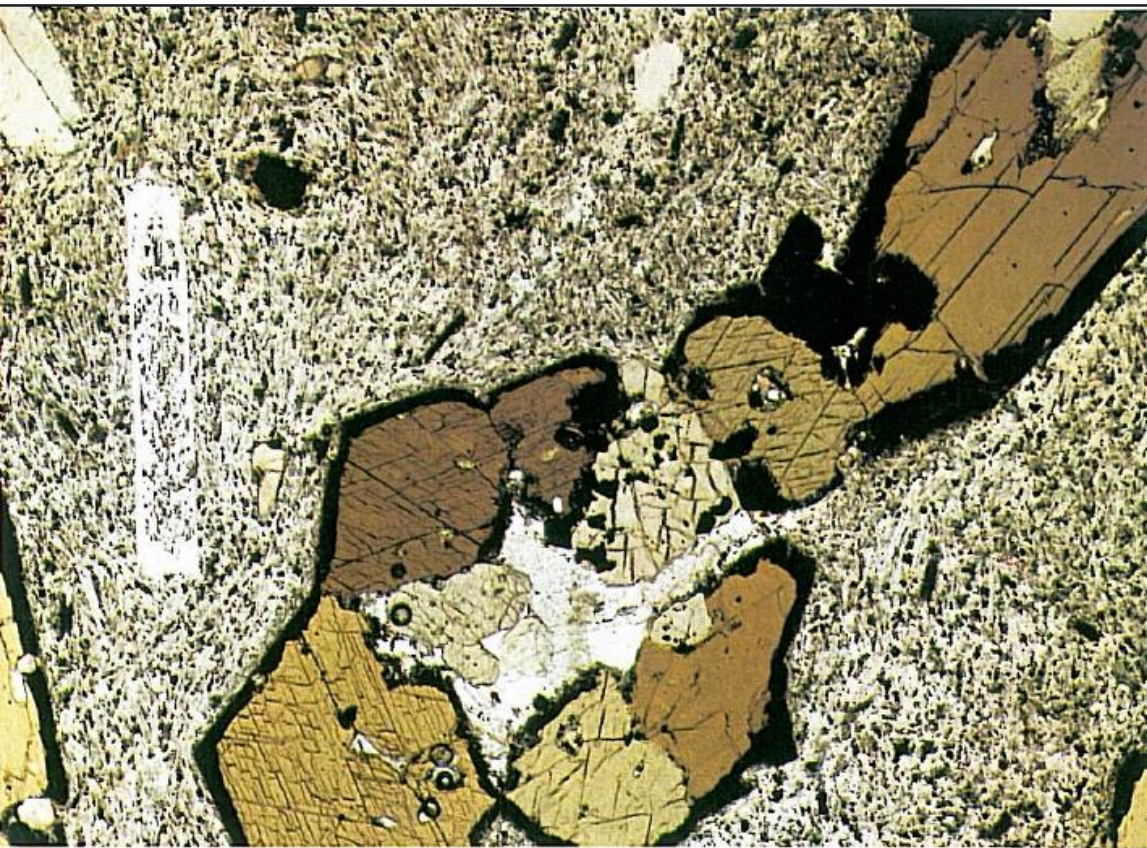
Mag. / Met. / Sed.

Yusuf Kağan KADIOĞLU

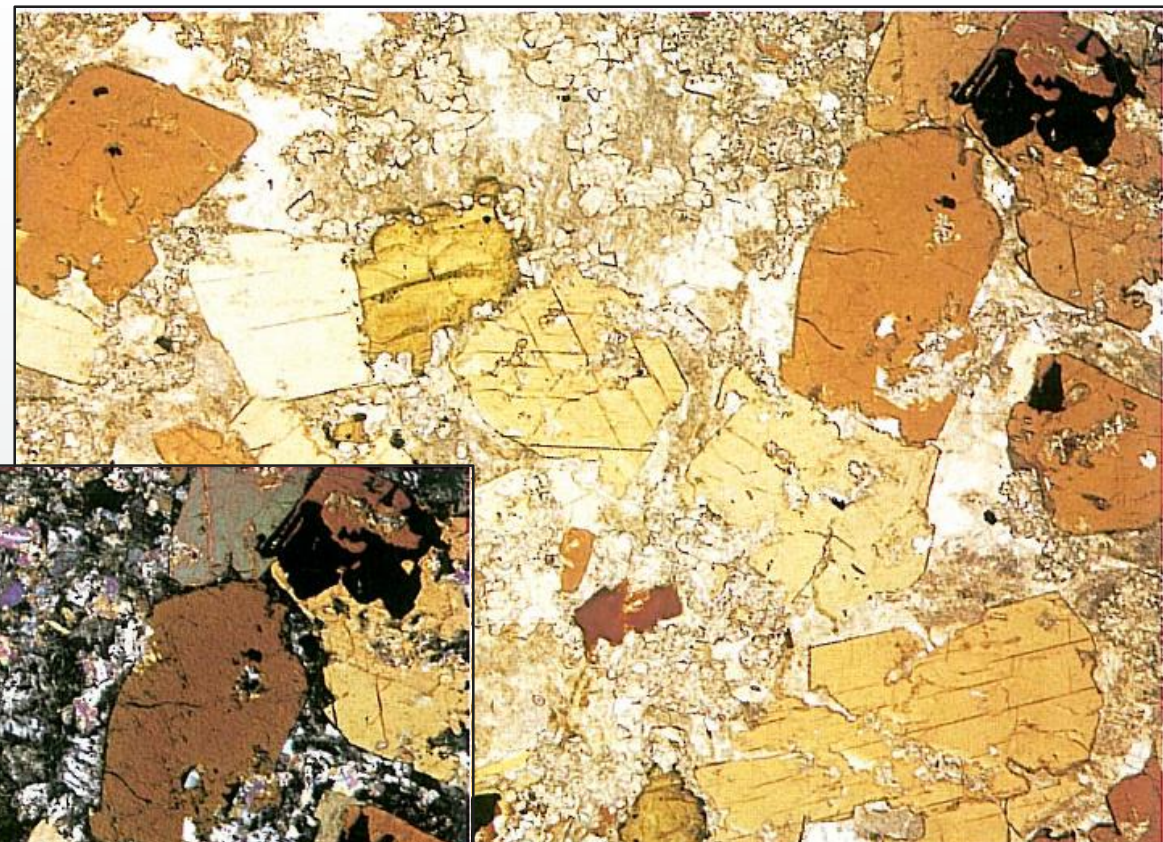
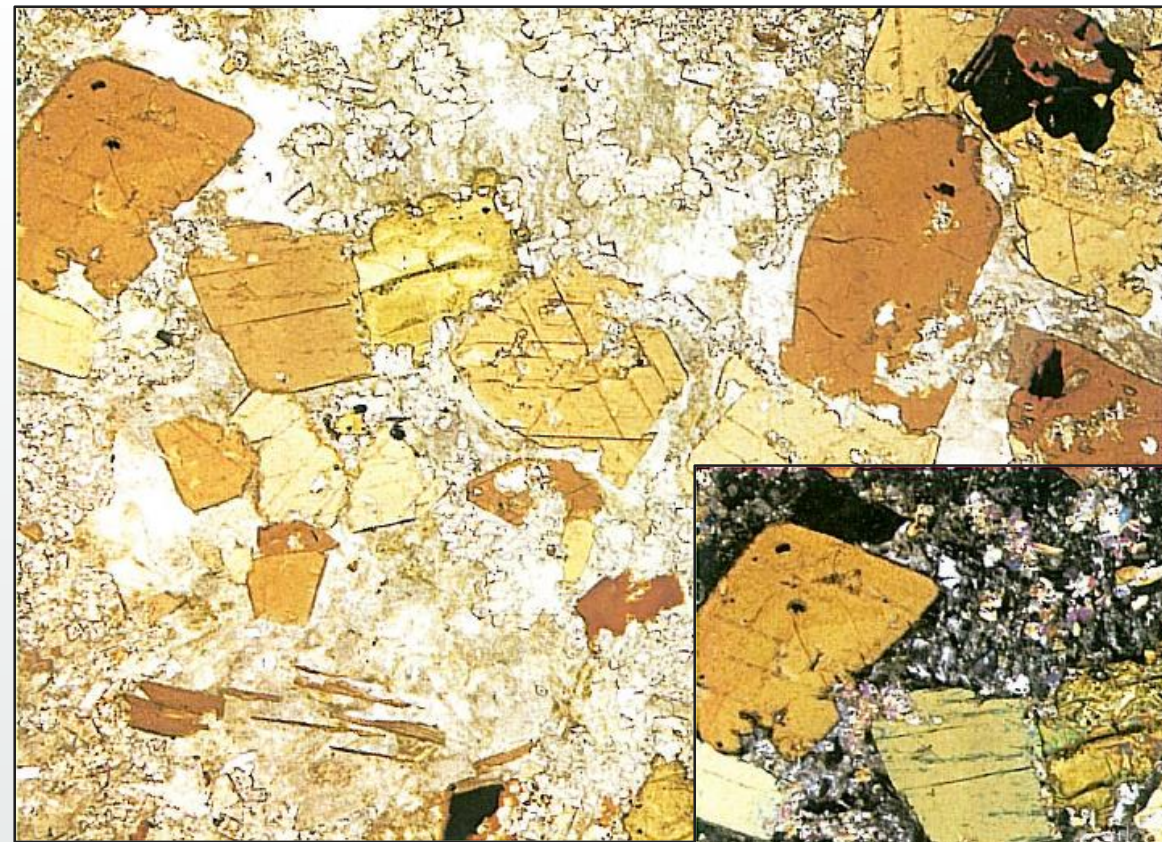

AMFİBOL GRUBU → HORNBLEND

(McKenzie ve Guilford 1980)

AMFİBOL GRUBU → KERSUTİT

(McKenzie ve Guilford 1980)

Amfibol Grubu Mineralleri

TEK NİKOL

RENK

Mor - Mavimsi

PLEOKROİZMA

Belirgin

DİLİNİM

İki yönde
Bazılarında tek

ÇATLAK

Nadiren

İŞIK KIRMA İNDİSİ

1.59 - 1.64

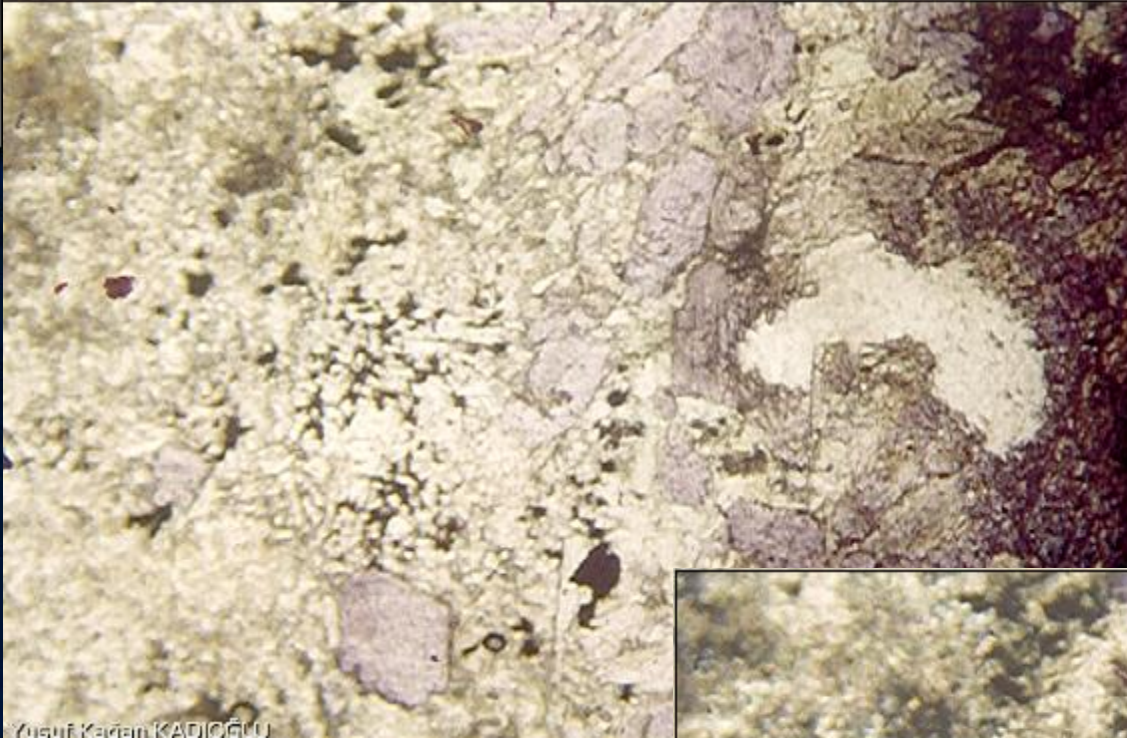
Fe'ye bağlı artar

RÖLYEF

Yüksek

KAPANIM

Nadiren

Yusuf Kagan KADIOĞLU

AMFİBOL (GLOKOFAN)

Yusuf Kagan KADIOĞLU

ÇİFT NİKOL

ÇİFT KIRMA

Orta

SÖNME

Eğik ~5 - 10°

İKİZLENME

Çok nadir

BOZUNMA

Klorit, Epidot

OPTİK ŞEKİL

Monoklinik (-)

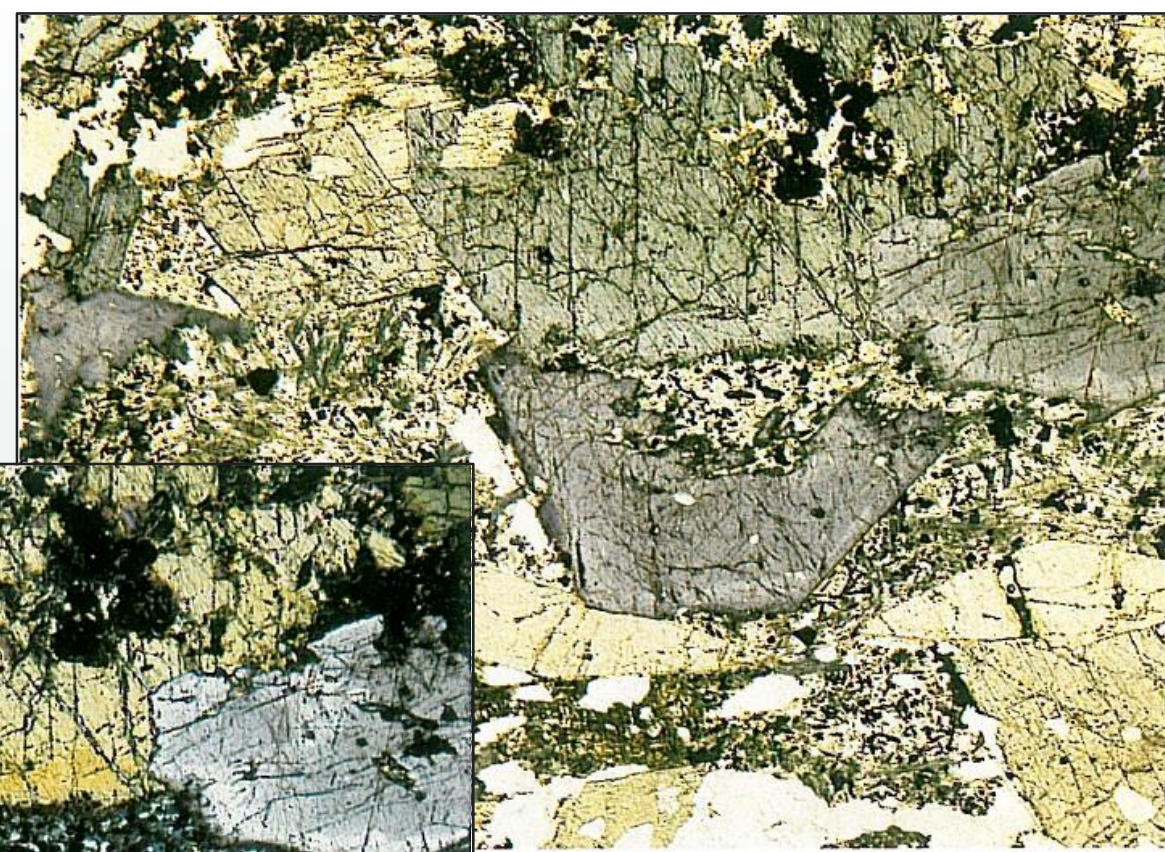
UZANIM İŞARETİ

(+)

BULUNUŞU

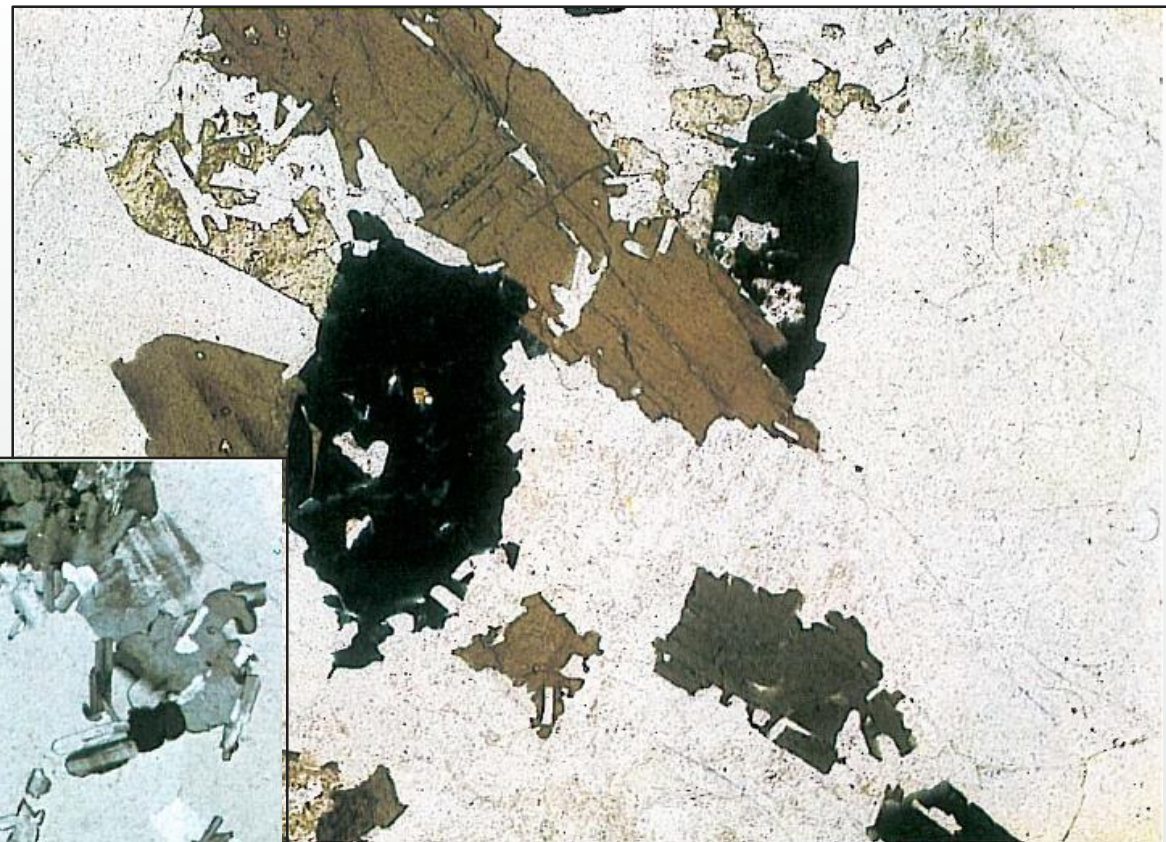
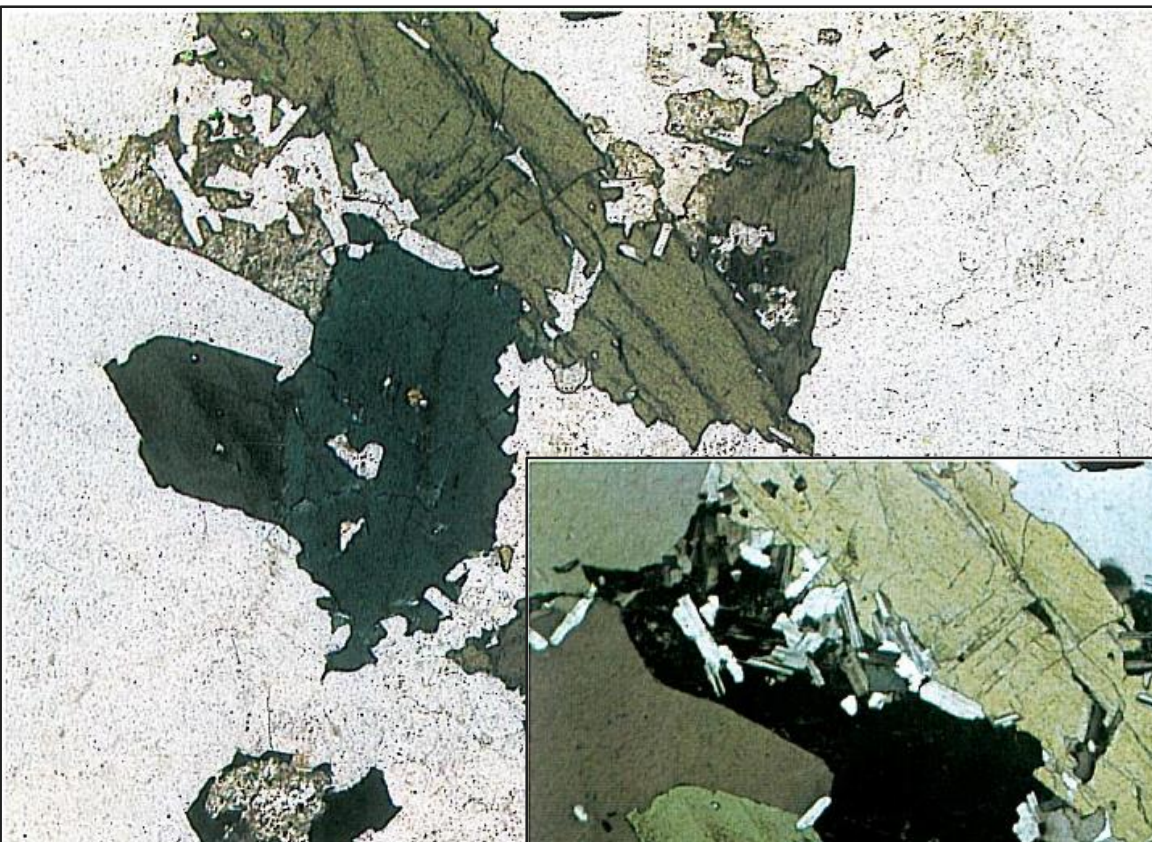
Met. / Sed.

AMFİBOL GRUBU → GLOKOFAN

(McKenzie ve Guilford 1980)

AMFİBOL GRUBU → ARFVEDSONİT

(McKenzie ve Guilford 1980)

Piroksen ve Amfibol Mineralleri arasındaki Farklar

	Amfibol	Piroksen
Kesit	6 köşeli	8 köşeli
Dilinim	İki yönde {110} çok iyi	İki yönde {110} iyi
Dilinim Açısı	124°-125°	87°-88°
Renk	Çoğunlukla renkli (Fe içermeyen hariç)	Çoğunlukla renksiz veya soluk yeşilimsi (egirinojit serisi hariç)
Pleokroizma	Kuvvetli	Zayıf
Optik İşaret	Çoğunlukla (-) (Pargazit, Fe bakımından zengin ortoamfiboller kummingtonit hariç)	Çoğunlukla (+) (Hipersten, egirinojit, egirin hariç)
Sönme Açısı	Çoğunlukla 10°-30° (Alkali amfiboller hariç)	Çoğunlukla 35°-50° (Alkali piroksenler hariç)